

**Aproximació a l'arxiu personal
d'Aurora Díaz Plaja:
anàlisi dels seus dietaris**

**Universitat de Barcelona
Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Grau d'Informació i Documentació
Curs 2014-2015**

Cristina Bru Sànchez

Tutora: Teresa Mañà

1. Introducció	5
2. Objectius	6
3. Marc teòric	7
3.1. Consideracions en el tractament dels documents d'arxiu	7
3.2. Els fons personals i els ego-documentos	8
3.3. Dels dietaris i les memòries	12
3.4. El dietari en el conjunt de la documentació	15
4. El <i>Dietari</i>	19
4.1. El context: Què en sabem d'Aurora Díaz Plaja?	19
4.2. Procés de treball amb el dietari	31
4.2.1. La digitalització	31
4.2.2. La transcripció	32
4.2.3. Lectura, anàlisi i buidatge de les dades	35
4.2.4. Creació dels índexs i normalització	36
5. Resultats de l'anàlisi documental	39
5.1. Índex onomàstic	39
5.2. Índex d'institucions	41
5.3. Índex geogràfic	44
5.4. Índex de matèries	45
5.5. Índex de publicacions referenciades	45
5.6. Cronologia del període que comprèn el Dietari (1913-1940)	55
6. Proposta de continuació de la línia de treball	62
7. Bibliografia	63
7.1. Bibliografia general	63
7.2. Bibliografia sobre Aurora Díaz Plaja	66
8. Annexos	70
8.1. Digitalitzacions	70
8.2. Transcripció	70

1. Introducció

Aquest treball de fi de grau ha consistit en la digitalització, transcripció i anàlisi del contingut del primer dels dietaris professionals del fons personal d'Aurora Díaz Plaja.

El meu interès a realitzar el treball de fi de grau sobre el fons personal d'aquesta escriptora i bibliotecària catalana, Aurora Díaz Plaja, neix quan les professores Aurora Vall i Teresa Mañà em proposen col·laborar en l'organització i el tractament dels documents d'arxiu que temporalment es traslladaren a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB, arran d'una exposició dedicada a ella, l'any 2013. Es pretén fer una revisió de les deu capses plenes de materials diversos i singulars (textos autògrafs, mecanografiats, fotocopies, retalls de diaris, revistes, originals, galerades, invitacions, textos d'homenatge, entrevistes, etc.), abans que siguin traslladades a la Biblioteca de Catalunya. I tot i que es va realitzar una primera aproximació que va permetre organitzar grans grups conceptuals, hi ha encara per fer molta tasca de gestió i tractament de la documentació.

El treball concret que em proposen dur a terme consisteix en la lectura i el buidatge dels dietaris professionals de l'Aurora Díaz Plaja, per tal de completar la informació sobre la seva producció bibliogràfica i la seva biografia.

L'extracció de dades s'ha de fer en relació a:

- 1) La producció bibliogràfica
- 2) Dades biogràfiques de l'autora
- 3) Dades per a la creació d'un índex analític.

Ja hi ha molta feina feta. El present treball es fonamenta en el treball previ d'inventariat i d'organització, realitzat per la Joana Canalias Pons (2014) en el marc d'una beca de col·laboració del grup de recerca "Bescolar", i en el recull bibliogràfic realitzat amb anterioritat per la professora Aurora Vall, amb motiu de l'exposició de l'any 2013.

El treball de Joana Canalias, on s'explica la seva intervenció arxivística, que consistí en la delimitació del fons i la identificació de les diferents tipologies documentals que el componen, m'ha permès fer-me bona idea de la composició del fons i de la producció

bibliogràfica de l'autora. Amb el recull d'informació biogràfica que ha fet Aurora Vall, enriquit amb el fruit de la cerca bibliogràfica pròpia, he pogut contextualitzar molt millor tant l'autora com la seva producció.

Tot i que, al fons proporcionat per la família de l'Aurora Díaz Plaja, hi ha dos *dietaris* professionals, he decidit centrar aquest treball únicament en el primer dels dos *dietaris*. El primer motiu d'aquesta decisió és la limitació de temps. Realment, la digitalització i transcripció del primer *dietari* ha comportat més temps del que pensava. El segon motiu, no menys important, és el fet que el segon *dietari* presenta un estat de deteriorament més gran que el primer i no he cregut convenient sotmetre el document a un tractament de digitalització que en pogués perjudicar la seva conservació.

Mitjançant el tractament i l'anàlisi del primer *Dietari professional*, es pretén aprofundir en la vida professional d'una de les més prolíques bibliotecàries catalanes, Aurora Díaz Plaja, que ha marcat generacions de bibliotecaris, mestres, autors i il·lustradors, i també de lectors infantils i juvenils, i contribuir a la visibilització i reconeixement de la seva trajectòria professional i vital.

Personalment, la possibilitat de treballar amb els documents d'un arxiu personal i de participar en les diferents etapes de la gestió documental m'ha semblat una oportunitat única d'aprenentatge que he volgut aprofitar.

2. Objectius

Els objectius d'aquest treball d'aproximació als *dietaris* que formen part del fons personal de l'Aurora Díaz Plaja es resumeixen en:

- Facilitar l'accés i la difusió dels *dietaris* de l'autora, mitjançant la digitalització i transcripció del material.
- Facilitar la recuperació de dades sobre la producció bibliogràfica i la biografia de l'autora.
- Completar les dades sobre la producció bibliogràfica de l'autora.
- Completar les dades biogràfiques existents sobre l'autora.
- Elaborar un índex analític dels dietaris.

3. Marc teòric

La realització d'aquest treball obligava, per una banda, a aprofundir en els aspectes teòrics i també pràctics del tractament de documents d'arxiu, concretament als relatius al tractament d'un arxiu personal i un tipus concret de document: les memòries. Per altra banda, la importància de poder contextualitzar el document i qualsevol informació o conclusió que d'ell en puguem extreure, fa necessari conèixer en profunditat la vida i obra de l'autora.

És, per tant, que l'aproximació als *dietaris* d'Aurora Díaz Plaja ha suposat una doble investigació: per tal d'emmarcar el document en un context històric i personal i per tal d'identificar el document en una tipologia documental concreta i determinar el tractament arxivístic més adient.

3.1. Consideracions en el tractament dels documents d'arxiu

Les primeres consideracions a tenir en compte en l'anàlisi, descripció i tractament professional d'un document d'arxiu són el marc legislatiu¹ i la normativa internacional de descripció arxivística.

La documentació que forma part dels fons d'arxiu privats, sigui d'un arxiu personal o d'un arxiu familiar, sol estar subjecta a drets sobre la propietat intel·lectual del productor i a les exigències jurídiques de la preservació de la intimitat de l'individu i la gestió de les dades personals. El seu caràcter privat i la problemàtica de l'accés per raó de la preservació de la intimitat i de la protecció de les dades personals explica en molts casos el gran desconeixement d'alguns d'aquests arxius i la poca visibilització d'alguns fons privats de gran interès. Malgrat tot, es pot parlar d'un interès creixent dels investigadors per aquest tipus de fons (Fernández Trabal, 2009), que per la seva espontaneïtat, valor de testimoniatge personal i diversitat atorguen un valor afegit al coneixement de la història i a la memòria històrica.

En el present treball no s'aprofundeix en les exigències legals però s'ha realitzat en consideració i en respecte a la privacitat i la normativa de la propietat intel·lectual, tenint en compte la voluntat i el vistiplau dels familiars titulars del fons d'Aurora Díaz Plaja que han

1 Els arxius privats a Catalunya estan regulats per la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català i per la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents.

fet el dipòsit temporal d'aquest fons a la Facultat d'Informació i Documentació de la UB.

El coneixement de les principals normatives estandarditzadores en matèries d'arxius, com són la *Norma Internacional de Descripció Arxivística* (ISAD (G)), amb la seva concreció catalana (NODAC), la *Norma Internacional sobre els Registres d'Autoritat d'Arxius relatius a Institucions, Persones i Famílies* (ISARR (CPF)) o la *Norma para la elaboración de puntos de acceso normalizados de Instituciones, personas, familias, lugares y materias en el sistema de descripción archivística de los archivos estatales*, ha estat fonamental per marcar la línia de treball² i establir els punts d'accés als seus continguts de la forma més adient, d'acord a la normativa arxivística establerta.

Un cop considerats aquests aspectes, podem dir que, tot i que trobem abundant bibliografia sobre gestió documental i els processos bàsics d'ingrés, conservació, organització i descripció dels fons en un arxiu, hi ha molt poca bibliografia sobre com abordar el tractament d'una tipologia concreta de documents d'arxius. Segons la idea que se sostreu de l'article d'Antonio Bernardo Espinosa Ramirez (1995), "Los archivos personales: metodología para su planificación", s'han de definir els diferents tipus de dades a descriure segons cada tipologia de document. Per això, per tal de valorar la millor forma de treballar amb el primer *dietari professional* d'Aurora Díaz Plaja, ha estat important conèixer les característiques pròpies d'un fons personal, a quina tipologia de document respon i el lloc que ocupa el document dins en el fons.

3.2. Els fons personals i els ego-documents

En arxivística s'entén per fons personal el conjunt de documents, de qualsevol tipologia i en tota mena de suports, creats o aplegats per una persona en el curs de la seva trajectòria vital com a resultat de les seves activitats privades o públiques. Els arxius personals tenen com a nucli central la documentació generada en el curs de l'activitat pública, professional i associativa d'una persona i, molt especialment, la seva obra creativa damunt qualsevol classe de suport. El volum i l'interès històric del fons personal dependrà de la persona productora del fons.

2 La descripció del productor, d'acord la ISAAR, i del document analitzat, amb la NODAC, no s'inclouen en aquest treball, per una qüestió pràctica d'invertir el temps en els objectius fixats i perquè, tenint en compte el principi arxivístic que cal anar del nivell més general al més específic, es considera més apropiat realitzar aquestes descripcions en un moment més avançat del tractament del fons, quan es disposi d'un grau més alt de coneixent del fons i l'autora.

La característica principal dels fons personals (Galiana Chacón, 2004, p. 22) és la gran varietat i riquesa de tipologies documentals que els componen i l'heterogeneïtat dels seus continguts, que varien en funció de l'activitat del productor. Degut a la gran quantitat d'activitats diferents que una persona pot realitzar en el decurs de la seva vida, en els fons personals hi podem trobar documents molt diversos. En aquests tipus de fons adquireix una importància molt més gran la peça singular.

Els arxius privats poden contenir correspondència, documents identificatius, títols acadèmics, diaris personals, agendes, obres científiques i literàries, articles periodístics, discursos, retalls de premsa, certificats, convocatòries, fotografies, etc. (Andreu, Cruellas i Silleras, 2003, p. 234). A l'arxiu personal d'Aurora Díaz Plaja, a més del *dietari* objecte d'aquest treball, trobem una gran quantitat de retalls de premsa, fotografies, pòsters, treballs de divulgació sobre biblioteques, esborranys de conferències, guions de televisió, esborranys de contes, programes i esborranys de biografies.

Jordi Andreu, Rosa Cruellas i Maria Elvira (2003, p. 232) diferencien dues grans categories de documents personals: els documents comuns a qualsevol individu, relacionats amb les seves activitats personals, familiars, formatives i de relació social; i els documents específics del productor en funció de les seves activitats professionals o creatives. Són aquests documents més relacionats amb l'activitat professional i creativa d'Aurora Díaz Plaja els que més abunden dins el conjunt de documents que conformen el seu fons.

Segons Joana Escobedo (2004), l'interès d'aquest tipus d'arxius rau, en primer lloc, en l'interès que suposen per si mateixos com a fons primària d'investigació. En segon lloc, com a suma de creació i biografia. Poden inclús contenir informacions vitals sobre el coneixement i la percepció que una persona té de si mateixa. A més, Escobedo esmenta el valor de l'arxiu personal com a font d'informació i documentació d'un altre tipus de patrimoni, vinculat a la memòria històrica i la societat del coneixement.

Cada vegada més es realça el valor dels arxius personals de professionals, que contenen documentació eloqüent sobre el passat. La importància radica, com diu Aurora Rojo (1997) en què els documents biogràfics constitueixen un material de primera magnitud en el treball sociològic. Aquests documents són utilitzats per historiadors, historiadors de la literatura,

psicòlegs, antropòlegs, sociòlegs, etc. per a l'estudi dels fenòmens a través de les històries de vida. La documentació personal és un recurs d'informació pluridisciplinari. I s'han desenvolupat per al seu estudi, tècniques d'anàlisi i sistemes que permeten controlar la veracitat i fiabilitat de les històries.

L'interès per documents d'arxiu personal s'ha vist, però, sotmès als canvis en les orientacions i de paradigma que ha sofert la teoria i la investigació a les ciències socials. L'ús dels documents com a instrument heurístic ha estat un mètode elogiat, injuriat i tornat a posar en consideració a partir dels anys setanta.

El concepte d'ego-documents apareix en un d'aquests moments dins el camp de la història cultural³ per tornar a donar valor a unes determinades tipologies de documents que rebien poca consideració acadèmica per a l'estudi del passat. Neix, segons Marina Roggero (2005, p.106), de la voluntat de trobar un model vàlid i definitiu, una solució flexible en què les directrius i les tècniques d'investigació es disposin en funció dels objectius específics i de les qüestions a examinar, integrant les narracions de vida en un context reconstruït a partir de diferents documents que tinguin en compte les arrels socials i la situació econòmica, així com els successos externs i públics reflectits a les pàgines autobiogràfiques.

Segons Schulze (2005, p. 112), el criteri comú per designar uns textos com ego-documents és el fet que, lliurement o de manera involuntària, donen informació personal d'un ésser humà sobre la seva família, comunitat, país, informen sobre el seu punt de vista social o reflecteixen la seva relació amb aquests sistemes i transformacions. Han de justificar les seves actituds individuals i humanes, manifestar les seves pors, mostrar els seus valors, reflectir les seves experiències vitals i esperances.

El productor d'un fons personal ens ofereix la seva visió del món des del seu propi entorn cultural, formant part dels rengles d'una determinada classe social, estament o ofici, des de la perspectiva d'un partit o el treball dins una institució. Això, com diu Fernández Trabal (2009, p. 20) fa que la seva visió particular, atesos els seus propis condicionants, sigui del tot insubstituïble quan volem entendre qualsevol fet o procés històric. En aquest sentit, el nucli

3 El concepte d'ego-documents neix com una línia de investigació nova, i en la seva major part europea, que sorgeix del debat holandès dels anys 70 sobre les fonts que fan referència a la imatge que donen de si mateixos els éssers humans, en la que predominen sobretot els textos biogràfics, concepte més ampli que el de històries de vida (Schulze, 2005, p. 111).

central d'un fons personal està constituït per la documentació més particular o més pròpia, en forma de memòries o epistolaris.

Aquestes tipologies documentals més pròpies dels fons d'arxiu, com ara cartes, memòries o diaris, que es troben carregades d'una subjectivitat més gran constituïrien aquestes escriptures del jo o ego-documents i conformarien l'anomenada “memòria calenta”, en contraposició a l'anomenada memòria freda que aporten els documents fruit de l'activitat administrativa oficial i de despatx (Cardona, 1994, p. 95-96), també anomenada memòria institucional (Navarro, 2012).

Com explica James S. Amelang, a la presentació del número 1 de la revista *Cultura Escrita & Sociedad* (2005, p. 17-18), el concepte d'ego-documents ha permès el reconeixement acadèmic i la importància d'un tipus de documents personals com són els diaris de viatge, les cartes i els diaris. Tanmateix, ell mateix menciona els perills de manca de fiabilitat o veracitat ⁴ que poden implicar els estudis basats en els ego-documents i explica també que no hi manquen detractors.

És cert, com diu Roggero (2005, p. 107), que la necessitat de donar un fil conductor que ordeni i doni sentit al passat de cadascú, de forma més o menys conscient, influïda no només pel temps transcorregut, sinó per una dislocació de l'estatus i l'acumulació d'experiències, s'ha de tenir en compte a l'hora de valorar la informació que els ego-documents puguin aportar. Per això s'aconsella a l'historiador apropar-se a aquest tipus de documents de forma rigorosa i amb un disciplinat entusiasme. Examinar amb cautela.

Un perill més gran d'aquest concepte, que també assenyalen els detractors, és el d'oblidar la influència del gènere en les distintes pràctiques escrites o modes característics de reconstrucció de la memòria de certes formes d'escriptura. Com apunta Ciapelli (2005), és només el coneixement de les característiques de cadascun dels gèneres utilitzats i de les seves variacions en el temps, el que ens permet establir comparacions i extreure conclusions significatives. Potser els ego-documents en la seva accepció més extensa no poden, per si sols, ser els instruments per a la investigació. S'han de distingir les diverses funcions de l'escriptura autobiogràfica o de la memòria per interpretar amb exactitud la forma de pensar de l'individu, els seus valors, la imatge que vol donar de si mateix respecte a allò que efectivament és, etc.

4 A “Los dilemas de la autobiografia popular” (Amelang, 2004).

Per exemple, en el cas del document analitzat en aquest treball, el primer *Dietari professional* d'Aurora Díaz Plaja, ha estat necessari conèixer els diferents gèneres de l'autobiografia per identificar el document com unes memòries, amb les seves característiques pròpies, i no com a un dietari. La informació que se'n pot extreure de cadascuna de les tipologies de documents té un matís molt diferent. No és el mateix un escrit com unes memòries que un diari, molt més proper aquest últim al moment en què s'expliquen els successos i no tan influït pel pas del temps i els mecanismes de la memòria. És necessari determinar el gènere autobiogràfic del qual estem parlant per poder entendre millor les seves característiques i aspectes que poden influir en la veracitat d'allò que s'explica en els documents.

Per últim, s'ha de tenir en compte que el conjunt d'un fons personal es crea per la lògica que ha guiat les activitats de la persona que l'ha produït i té un valor intrínsec que cal respectar. La metodologia de treball ha de garantir l'ordre originari del fons i la seva lògica interna. Els quadres de classificació d'aquests tipus d'arxiu, com diu Rucio Zamorano (2004, p. 141-142), han de respondre al contingut de l'arxiu que el defineix, són únics i estan al servei del subjecte productor de la informació.

3.3. Dels dietaris i les memòries

Com he mencionat, es defensa que el document analitzat és pràcticament una memòria. Tot i que en un primer moment vaig pensar que el document treballat es tractava d'un dietari, com diu Miralles (2003, p. 209), en la realitat de l'escriptura, ni els dietaris personals responen sempre al que entenem per "dietari", ni tampoc solen ser tan "personals" com ens podríem imaginar. De vegades es parla de dietaris personals quan en realitat es tracten d'unies memòries; obres que s'escriuen partint d'unies notes preses amb anterioritat, a mesura que es van produint els fets, i que, per tant, són reelaborades, i, en conseqüència, repensades i matisades.

Si ens atenem a les descripcions de les diferents tipologies del relat autobiogràfic, entendrem perquè no estem parlant d'un dietari i si d'unies memòries.

Francisco Ernesto Puertas Moya (2003) explica, molt clarament a la seva tesi la diferència existent entre els diferents gèneres de l'autobiografia. Segons Puertas Moya, els dietaris es consideren una forma específica dels diaris. Els diaris són textos o apunts fragmentaris en què

l'escriptor va relatant dia a dia, amb certa regularitat, els successos que està vivint i les impressions personals que li suggereixen. Es centren en un passat recent. Els dietaris tenen la característica, a diferència dels diaris, que es tracta d'una escriptura centrada en allò públic i extern, en confrontació amb la intimitat del diari. Com diu Huici Urmeneta (2000), els dietaris són més proclius a obrir-se a una objectivitat més aviat forçada. Com a exemple de dietaris actuals, podríem mencionar molts blocs que reflecteixen al web una perspectiva peculiar, única i personal dels successos o esdeveniments públics o externs, sotmetent-los a la reflexió i un punt de vista d'un dels participants.

En llegir el primer *Dietari professional* d'Aurora Díaz Plaja, ens adonem de seguida, per la natura de les entrades, que no explica les vivències del moment present en què l'autora les escriu, sinó que relata fets del passat que rememora.

El colofó que trobem al final del document, aclareix de forma definitiva que no es tracta d'un dietari.

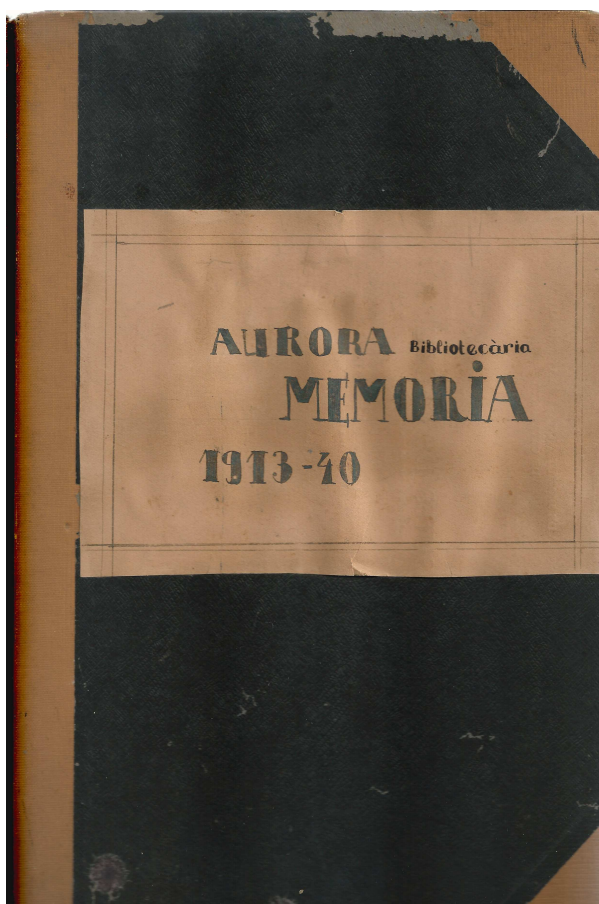
Començo a escriure aquesta meva
“Vida professional”
en la Setmana Santa
de 1940, sota el cel blau de la Menorca blanca.
Acabo un cap vespre de febrer
de 1941, a la meva guardia
amb nuvols, vent, fret i sol camuflat
Aurora Diaz Plaja

És durant la Setmana Santa de 1940 quan Aurora Díaz Plaja comença a escriure el que anomenarà *Dietari professional* i, per tant, el seu contingut, almenys aquells successos als quals es refereix abans d'aquesta data, és un relat del passat des del moment present de l'autora. Ens trobem, doncs, davant d'un llibre de memòries.

L'origen de la denominació de les memòries es refereix a l'activació de la facultat humana a través de la qual es reconstrueix el passat. A les narracions memorials es descriu de forma cronològica una fase de la vida, sigui aquesta pública o privada. El subgènere de les memòries és una modalitat menys profunda i reflexiva que l'autobiografia, però sí que exigeix d'una elaboració temàtica o cronològica (o ambdues coordinades) que presti una coherència al relat,

a mig camí entre la dispersió absoluta i la unitat plena de la modalitat autobiogràfica. Els relats memorístics es basen en records anecdòtics, superficials o circumstancials. En els llibres de memòries el temps del relat ve marcat per les dates concretes en les quals es donen lloc els successos i que serveixen freqüentment d'epígrafs als diferents capítols en els quals s'organitza el discurs, com podem observar al *Dietari professional d'Aurora Díaz Plaja*.

Segons Puertas Moya (2003), el caràcter històric testimonial que la historiografia positivista atribueix a les memòries es trasllueix en el fet que pretenen documentar en el text esdeveniments històrics, tot i que ho fan des de la perspectiva peculiar i pròpia d'un individu el qual es pot titllar d'egocèntric, pretensions i presumptuós. Aquest valor testimonial que ajuda a complementar des d'un punt de vista concret la realitat històrica, social, cultural o política del moment, difereix del valor testimonial d'un diari. En els diaris o dietaris, la vivència és, qualitativament, més propera a la realitat; els diaris no tenen la profunditat de la constatació i l'anàlisi existent a les memòries i, per tant, la riquesa valorativa que sí que trobem en aquestes.

Imatge 1. Tot i que Aurora Díaz Plaja titula aquest document com a “Vida professional”, a la coberta sí que utilitza la paraula memòria per a descriure’l.

En aquest punt, cal comentar, però, que tot i que el primer *Dietari professional* d'Aurora Díaz Plaja ha de ser considerat en la seva major part com unes memòries, en el moment en què l'autora “es posa al dia” i comença a escriure els esdeveniments del seu moment present, a partir de la Setmana Santa del 1941, ja podem dir que l'escrit esdevé pròpiament un dietari. I de fet, es pot apreciar una diferència entre els continguts d'abans i després d'aquesta data i en la freqüència de les dates amb què es comenten els successos vitals; que es tornen molt més freqüents i concretes respecte al que s'explica.

És molt probable que el document que suposa la continuació d'aquest, es tracti veritablement d'un dietari i no d'un es de memòries professionals. Per no menysprear la relació amb el document successor, ni la part que té de dietari, en referir-me al document ho continuaré fent com a *Dietari professional*, malgrat que s'ha de tenir en compte el que he esmentat.

I amb tot, qualsevol document de caràcter biogràfic, tant dietaris com memòries, té unes característiques compartides que convé que siguin considerades per qualsevol investigador que tracti amb aquest tipus de documentació, inclús l'arxiver que la posa a l'abast d'altres investigadors. Leujene (1994, p. 292) assenyala deu pecats de l'escriptura autobiogràfica: l'escriptura estereotipada; l'abús de les anècdotes; la reconstrucció detallada (i inversemblant) d'escenes i diàlegs; la inserció de parts de diari íntim sense elaborar; llista d'avantpassats i parents al principi del llibre; relats de viatges massa detallats; records de joventut que no venen al cas; enumeració de noms propis; relats massa ràpids; ocultació de la veritat. Així mateix, parla de sis virtuts cardinals, que serien: melancolia; reconeixement dels errors propis i els fracassos; comunicació afectiva amb el lector des del principi; detalls originals i característics de l'època o de la personalitat; punt de vista coherent, sempre i quan sigui original; marc de referència personal en la història; impressió de progressió o de canvi.

3.4. El dietari en el conjunt de la documentació

En el tractament arxivístic no s'ha d'oblidar la importància de contextualitzar el document particular dins el fons; no sense raó, les sèries més consultades per a l'estudi de qualsevol dels àmbits disciplinaris han estat la correspondència, les memòries, els diaris personals o els manuscrits propis. A part del valor testimonial d'aquest tipus de document i del seu valor afegit, perquè permeten desentranyar el procés creatiu d'un text, la manera d'escriure del seu autor (Rucio Zamorano, 2004, p. 142), els diaris, dietaris o memòries permeten establir una

cronologia sobre la vida o la producció de l'autor que facilita l'organització del fons i també poden donar pistes sobre les diferents tipologies documentals i la importància de cada document dins el fons.

La tria d'aquest document per a l'anàlisi, el primer *Dietari professional*, com a forma de conèixer millor el fons d'Aurora Díaz Plaja, doncs, no ha estat circumstancial. Al fons personal d'Aurora Díaz Plaja trobem moltes tipologies documentals diferents; fotografies, retalls de premsa, pòsters, etc. Però els *dietaris* o les memòries professionals, per la seva natura, permeten contextualitzar molt millor que altres documents del fons la seva producció bibliogràfica en relació a la professió de bibliotecària i el seu itinerari personal.

Seguint el raonament de Espinoza Ramírez (1995), que cada tipologia documental requereix diferents tractaments i dades de descripció, l'extracció d'informació del primer *dietari* s'ha decidit plasmar en la creació de diferents índexs de continguts; un índex onomàstic, un índex geogràfic, un índex de continguts i un índex temàtic junt amb una breu cronologia i un llistat de publicacions. D'aquesta manera, primerament, el *Dietari* ha permès recollir molta informació detallada sobre la vida de l'autora, com per exemple, les persones, institucions amb qui va tenir contacte o els llocs que va visitar, que ha estat recollida als diferents índexs i a la cronologia.

Així mateix, el relat de la seva vida professional, constitueix una privilegiada font primària sobre el món de les biblioteques i la història de la professió bibliotecària a Catalunya durant el període de 1920-1940. Permet conèixer, per exemple, els diferents itineraris del bibliobús del Servei de Biblioteques del Front o les principals preocupacions o qüestions que interessaven en l'àmbit bibliotecari en un moment concret; la necessitat de col·laboració, “*l'estadística per professions, el problema dels infants, el desenvolupament del préstec, les biblioteques filials (...)*” (Aurora Díaz Plaja, 1936)⁵.

Del relat personal que fa l'autora en els *dietaris* també se'n pot extreure quelcom del seu caràcter i la percepció que tenia d'ella mateixa. Hi observem una plena vinculació amb la professió de bibliotecària i la seva inqüestionable identificació personal com a part d'aquest col·lectiu de bibliotecàries de les Biblioteques Populares. Ella parla inclús de militants de les

5 Aquest fragment del primer *Dietari professional*, constitueix un transcripció que fa l'autora del seu article “De tècnica professional: una proposta”, publicat al butlletí de l'AEB, l'any 1936.

Biblioteques Populars. En aquest cas, el *Dietari*, així com qualsevol objecte-memòria, constitueix, com ja puntualitzà Mandingorra Llavata (2002, p. 217), un instrument per a la definició de l'entitat personal, tant individual com de grup.

Per altra banda, el *Dietari* ens diu molt sobre altres documents als quals fa referència (cartes del sr. Rubió, conferències, publicacions, etc.). De vegades inclús inclou la transcripció, i permet, d'aquesta manera, contextualitzar la seva creació. Per exemple, amb el *Dietari*, podem conèixer com “Las guías de lectura : conferencia dada en el curso de prácticas (1937-1938)”, neix d'una proposta que li fa Jordi Rubió, director de l'Escola de Bibliotecàries, demanant-li de realitzar una conferència sobre les guies de lectura per a les alumnes de tercer curs de l'Escola de Bibliotecàries. El *Dietari* deixa constància d'algunes recomanacions que li fa Jordi Rubió a Aurora Díaz Plaja abans de la publicació i de la immensa satisfacció que li feu a aquesta la presentació de la publicació, durant a la festa de final de curs de l'Escola de Bibliotecàries, l'any 1938.

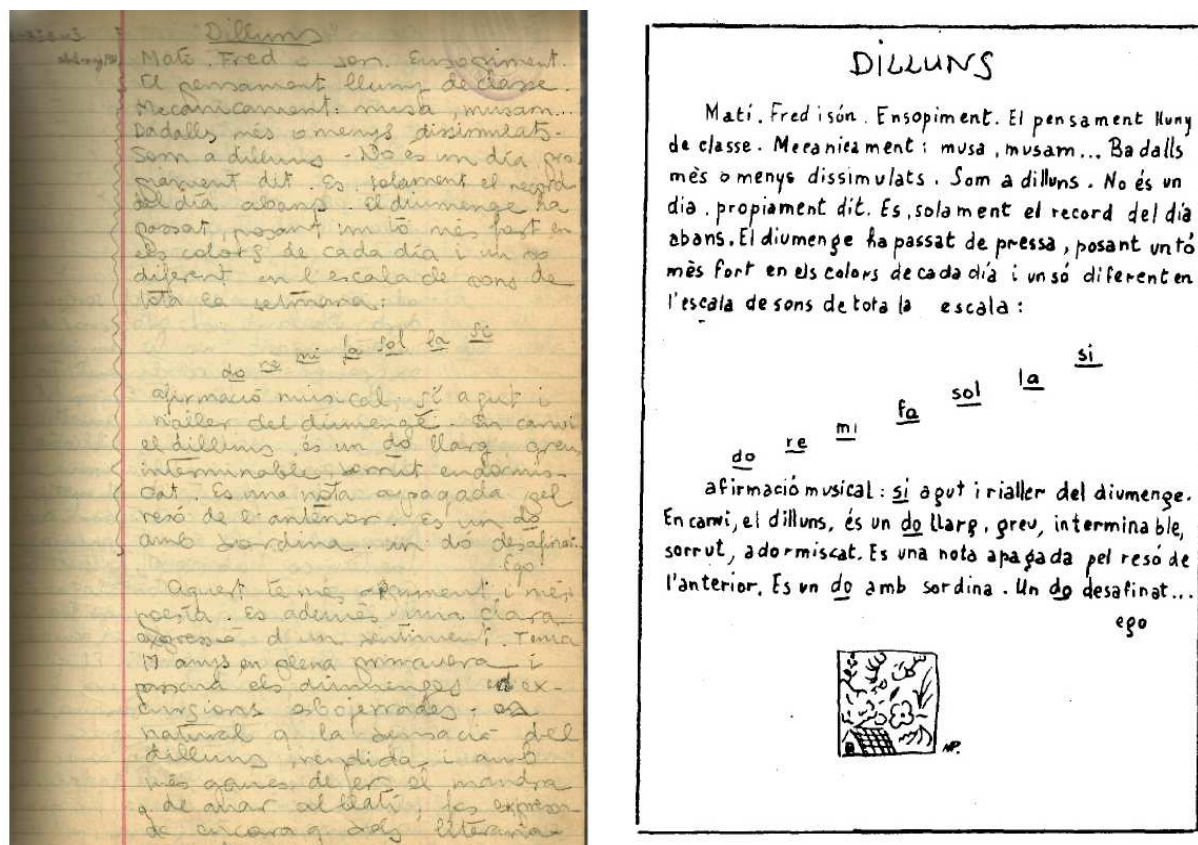
Pel que fa a les publicacions, aquelles que trobem esmentades en aquest primer *Dietari professional* d'Aurora Díaz Plaja, comprenen la seva etapa de vida fins a l'any 1940 (aquest inclòs) i són, sobretot, guies de lectura, extractes de conferències i articles publicats al diari *Solidaridad Nacional*.

De la relació dels articles publicats al diari *Solidaridad Nacional*, des de l'última setmana de desembre del 1939, que comença a treballar a l'arxiu, fins a finals de l'any 1940, en tenim força detall, ja que, com hem esmentat anteriorment, al final del *Dietari* les entrades es fan més freqüents i detallades. I sospito que al segon *Dietari professional* d'Aurora Díaz Plaja hi continuarem trobant encara més referències específiques a la seva producció bibliogràfica.

A més del context de producció dels documents que va publicar durant l'etapa que abasta el *Dietari*, també podem establir, per exemple, relacions entre interessos de joventut de l'autora i l'obra futura. L'interès, que ja esmenta en el *Dietari*, vers determinats obres o autors, com Rabindranath Tagore, Lorca o Ramon Llull, acabarà concretant-se en obres com la seva adaptació, en col·laboració amb la Pilarin Bayés, del *Llibre de les bèsties*, sobre *García Lorca* o *Rabindranath Tagore*, publicada aquesta última per l'editorial Auriga.

El seu interès, sempre al voltant de la lectura, les biblioteques i la literatura infantil, va dur

Aurora Díaz Plaja a recopilar, reutilitzar i reciclar la seva pròpia obra i coneixements. Com a curiositat i mostra d'això, faig esment d'un article seu, publicat l'any 1977, al *Butlletí de l'Associació de Bibliotecàries* on fa referència al seu article publicat al número 3 del mateix butlletí l'any 1931 i que trobem al *Dietari*, amb comentaris personals.

Imatge 2. Article de l'AEB publicat l'any 1931, referenciat a l'article "Doble professió", publicat al mateix butlletí l'any 1977 i pàgina del *Dietari* on Aurora Díaz Plaja en fa referència.

Gràcies a les referències que Aurora Díaz Plaja fa a l'obra pròpia en el *Dietari*, podem establir-hi relacions entre els diferents documents i deduir l'ordre i la importància que l'autora els atorga. És com una guia per a definir la lògica interna del fons; un puzzle conformat per diferents peces, que són els altres documents.

4. El *Dietari*

4.1. El context: Què en sabem d'Aurora Díaz Plaja?

Aurora Díaz Plaja va néixer a Barcelona el 7 d'agost de l'any 1913. L'any 1929, es presentà a una prova d'accés per ingressar a l'Escola de Bibliotecàries, on descobrí la seva vocació com a bibliotecària i decidí dedicar la resta de la seva vida a promoure l'amor per la lectura i les biblioteques, parant especial atenció als infants i joves i a la literatura dedicada a ells. A més d'ésser una bibliotecària totalment compromesa amb la professió i els seus lectors, Aurora Díaz Plaja també exercí, entre altres coses, com a crítica literària, periodista, escriptora de contes infantils i especialista en literatura infantil.

L'any 2013, amb motiu del centenari del seu naixement i dels 10 anys de la seva mort, es va realitzar, a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació, una exposició en commemoració a la seva llarga vida al servei dels llibres i el món de les biblioteques. Però com apuntà Vall (2015) al seu article, “Aurora Díaz-Plaja, un silenci massa llarg”, de l'activitat frenètica que marcà tota la seva trajectòria professional i personal en seguí un silenci massa llarg, feixuc i injust. Aurora Díaz-Plaja va ser reconeguda públicament l'any 1998 amb la concessió de la Medalla al Mèrit Artístic de la Ciutat de Barcelona i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. A més, va es creà el premi Aurora Díaz Plaja en honor seu i es posà el seu nom a un carrer. Tanmateix, en el seu centenari només es celebrà l'exposició esmentada i una altra a la Facultat de Formació del professorat al Campus Mundet. Poc reconeixement envers aquesta figura que ha contribuït tant a la història de la professió bibliotecària i a la història les biblioteques a Catalunya.

L'anàlisi del seu primer *Dietari professional* ajudarà a afegir més llum a la contribució d'Aurora Díaz Plaja, sobretot pel que fa al seu vessant més bibliotecari.

Al document, l'autora explica que en començar els estudis, de seguida mostrà una gran vocació per les biblioteques populars i la promoció de la lectura, que ella anomenà militància. El seu cavall de batalla, com fa constar en el *Dietari*, foren les guies de lectura, que han de servir per orientar als lectors i alhora recuperar l'interès d'aquelles obres del fons de la biblioteca de les que no se'n treu prou profit.

Al llarg de la carrera tingué com a professors personatges importants en l'àmbit cultural català de l'època, com Carles Riba, Jordi Rubió, Ramon d'Alòs-Moner o Eduard Toda. Aurora Díaz Plaja formà part de la XVI promoció de l'Escola de Bibliotecàries i el 1933 rebé el títol de bibliotecària.

Fotografia 1 ⁶. Grup de les alumnes de la XVI promoció (1933) de l'Escola de Bibliotecàries en el dinar de final de carrera al Restaurant de la Font del Gat, l'any 1933. Aurora Díaz Plaja és la quarta de la fila de sota, començant per la dreta.

A partir d'aquí, el seu recorregut professional és ampli i ple d'experiències. De la franja temporal que comprèn el primer *dietari*, podem conèixer més dades sobre la seva estada a les biblioteques de la Caixa, podem saber més de la seva militància a les biblioteques populars, de la seva experiència de bibliotecària en el bibliobús del *Servei de Biblioteques al Front i els Hospitals de Sang* durant la Guerra Civil, de la seva comprometedora estada a les biblioteques infantils de *Organizaciones Juveniles* de la *Falange* o de la seva opinió sobre les biblioteques de l'Estat gestionades pels bibliotecaris del *Cuerpo de Archiveros, Bibliotecarios y*

6 Fotografies extretes de la Memòria Digital de Catalunya, que formen part del fons de fotografies de l'Escola de Bibliotecàries de la Universitat de Barcelona.

Fotografia 2. Bibliobús del Servei de Biblioteques al Front on viatjà Aurora Díaz Plaja durant la Guerra Civil. Fotografia reproduïda al Blog de la Biblioteca de Catalunya, procedent del fons Servei de Biblioteques al Front.

Però no és objecte d'aquest apartat esmentar de nou la biografia d'Aurora Díaz Plaja amb les dades que ja s'han recollit sobre la seva vida i obra. Joana Canalias (2014), al seu treball “Estudi d'un fons personal: Aurora Díaz Plaja. Inventari del fons dipositat a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona pels familiars d'Aurora Díaz Plaja”, ja fa una biografia de l'autora i estableix una cronologia que no cal repetir en aquest treball. Només es pretén fer una revisió general de la informació ja existent sobre Aurora Díaz Plaja i afegir noves dades en virtut del que la lectura del seu primer *dietari professional* aporta de nou.

Fent una petita recerca bibliogràfica a diferents recursos accessibles en línia, com el web dels *Escriptors en llengua catalana*, el bloc de Josep Mª Aloy (2013), la necrologia escrita per Josep Vallverdú (2004), l'entrada a la Viquipèdia, l'apartat dedicat al *Diccionari Biogràfic de Dones*, el web de la *Fundación Germán Sánchez Ruipérez*, l'*Enciclopèdia.cat*, *Escritoras.com* o el web de la *Institució de les Lletres Catalanes*, entre d'altres, podem trobar diverses

biografies breus de l'Autora Díaz Plaja. Malgrat tot, es pot defensar que les biografies existents són poc completes o amb algunes imprecisions que caldria esmenar. Com diu Mañà (2013), l'obra d'Aurora Díaz Plaja mereixeria ser recollida i estudiada, i també ens en fa falta una biografia rigorosa i completa.

Amb una cerca més acurada sobre l'autora, ens adonem que la resta de les fonts que parlen d'Aurora Díaz Plaja són articles, fruit d'entrevistes (Balanzó, 1992; Mir, 1993; Aloy, 1998) realitzades durant els últims anys de la seva vida, o bé són homenatges a la seva dilatada carrera professional després de la seva mort (Carbó, 2003; Salaberria; 2004; Mañà, 2014), que destaquen el seu vessant bibliotecari o el seu vessant més relacionat amb la literatura infantil. Com diu Mañà (2013), els anys de més projecció i de reconeixement foren aquests darrers.

Els articles resultants de les entrevistes són gairebé un recull d'anecdotes i de les experiències que Aurora Díaz Plaja vol traslluir, subjectes al discurs autobiogràfic. A més, com digué una de les seves entrevistadores, no val anar amb les preguntes fetes a l'hora de fer una entrevista a Aurora Díaz Plaja. Mercedes Figuerola (1991) explica:

“Resulta imposible realizar una entrevista a Aurora Díaz Plaja con un guión claro y concreto pues con una gran picardía lo desmonta para hacerte discurrir por un río de caudal suave y travieso lleno de recuredos, fechas y acontecimientos. No merece la pena apuntarle una siguiente pregunta, ella misma se encarga de indicarte lo más destacable de su vida y su paso por las bibliotecas”.

Aurora Díaz Plaja fou una persona entranyable que es feia acompanyar. Sempre hi destaca el seu caràcter vital i entusiasta, la seva empena i energia. Mora (1993) ens la presenta com una gran humanista que sap viure (i que ha viscut de tot, envoltada d'una família d'intel·lectuals de primera línia). Teresa Duran remarca aquest caràcter entranyable i social, quan ens parla dels convits que feia, durant el Corpus, al jardí esglaonat de casa seva, al barri dels Penitents. Hi convidava a escriptors i il·lustradors del llibre infantil a un berenar sopar casolà i si podien aplegar unes vint o trenta persones.

Fotografia 3. 196-? Banquet amb motiu d'alguna celebració amb Aurora Díaz Plaja de cap de taula.

A part d'aquestes breus biografies, els articles de premsa a tall d'homenatge que trobem sobre ella i la seva producció bibliogràfica, es pot trobar documentació oficial relativa a la seva activitat professional. La seva experiència com a bibliotecària a les Biblioteques Populars es troba, en part, recollida als anuaris. Als arxius de la Diputació de Barcelona es pot trobar documentació administrativa relativa a oposicions que va fer i relacionada amb la contractació. Respecte a la seva experiència com a bibliotecària dels hospitals de rereguarda durant la Guerra Civil disposem d'informació al fons del *Servei de Biblioteques al Front* de la Biblioteca de Catalunya. Segons l'inventari hi consten, com a mínim, localitzats a les capses 516 i 1451 de l'Arxiu Administratiu, aquests documents relacionats:

- 1938, maig –juliol Notes d'Aurora Díaz Plaja sobre el moviment de llibres.
- Impremta. Mostres d'impresos. Notes manuscrites d'Aurora Díaz-Plaja sobre organització del Servei.
- Organització. Informes i notes. (A. Díaz-Plaja i altra).
- Reunions. Acords. Notes sobre organització. A. Díaz Plaja, Espanyol, Ponjoan..
- 1938, maig-octubre. Raports i diaris dels recorreguts del Bibliobús fets per Mª Felipa

Espanyol, Concepció Guarro i Aurora Díaz Plaja. Esborrany amb anotacions d'unes *Normes per a l'organització de les biblioteques d'Hospitals*.

- Annex. Treballs i documents d'Aurora Díaz Plaja preparatius del bloc Guerra Civil de l'exposició projectada per la Biblioteca de Catalunya en homenatge a Jordi Rubió l'any 1983. Còpies dels diaris del bibliobús.

És probable que al fons personal d'altres personalitats rellevants, com Jordi Rubió, també hi poguéssim trobar correspondència i altres documents vinculats amb Aurora Díaz Plaja.

La biografia més completa sobre Aurora Díaz Plaja feta fins al moment és la biografia que escriu la seva néta, Dúna Ulsamer, l'any de la seva mort i que fou publicada per l'AELC. Aquesta biografia no dista gaire del relat que fa la pròpia Aurora Díaz Plaja al seu *Dietari* i també menciona moltes de les anècdotes que podem trobar a alguns dels articles resultants d'entrevistes. És fàcil suposar que aquesta biografia sigui resultat de posar per escrit les anècdotes que li explicava la seva àvia i, potser, també d'haver llegit els seus *dietaris*. Tanmateix, tot i que podríem dir que és la biografia més extensa i completa sobre Aurora Díaz Plaja, hi han aspectes de la seva vida que romanen confusos.

El que aquest treball pot afegir de nou és la possibilitat d'aclarir i complementar algunes dades que resulten un pèl imprecises (i la majoria d'aquests articles no ajuden a desvetllar), sobretot relacionades amb l'etapa de postguerra. El dietari ens permet donar llum a aquelles etapes més desconegudes de la vida d'Aurora Díaz Plaja, com són el seu període de bibliotecària a les *Organizaciones Juveniles* i a la *Junta de Museos de Arte*, sobre les que es constaten les llacunes més grans d'informació. Donat que el *Dietari* treballat abasta fins a l'any 1941, és possible traçar un recorregut i omplir buits de fets que no es trasllueixen en els articles o altres treballs que parlen d'ella.

Cal remarcar, però, que el primer *Dietari professional* escrit per Aurora Díaz Plaja, no ens servirà per dilucidar qüestions relacionades amb la seva opinió sobre aspectes que no siguin estrictament professionals i tampoc per descobrir gaire cosa en relació les seves amistats, les seves persones més pròximes o la seva família. El primer *Dietari professional* constitueix unes memòries parcials que pràcticament només recullen els aspectes de la seva vida relatius a la professió bibliotecària i la seva producció professional. Per això, sí que trobarem informació abundant i detallada sobre cadascuna de les guies de lectura o treballs que va

escriure i inclús una relació molt detallada del que cobrava als diferents treballs, però no trobarem aquell tipus d'informació més compromesa sobre el que ella opinava de les diferents persones amb qui va topar a la seva vida, el tipus de relació que establí o la natura de les seves relacions.

Com explicàvem, en aquest sentit es tracta d'unes memòries professionals i s'allunya molt del caire íntim dels diaris personals. Per exemple, tot i que es coneix que tenia una gran relació d'amistat i gran estima pel seu germà Guillem, només el cita dues o tres vegades en el text, sense aprofundir-hi gaire.

Les persones citades al diari tampoc no són tantes com les que es podria suposar, potser perquè Aurora Díaz Plaja només esmenta aquelles que estan directament relacionades amb la seva feina. Per exemple, pel que fa als seus anys d'estudi a l'Escola de Bibliotecàries, Aurora Díaz Plaja fa una relació dels professors que va tenir als diferents cursos, però no fa menció de cap companya d'estudis en concret, ni de cap amistat important durant l'experiència estudiantil.

Fotografia 4. 1932-1933. Grup de quinze alumnes de tercer curs a les escales de l'entrada de l'Escola de Bibliotecàries, a la Casa dels Canonges. Aurora Díaz Plaja no parla d'elles al seu *Dietari professional*.

Un altre aspecte que seria molt interessant per a l'estudi, en relació a la història i esdeveniments tan decisius com la Guerra Civil espanyola, seria qualsevol tipus d'opinió al respecte. Tanmateix, al *Dietari*, Aurora Díaz Plaja no permet fer més que elucubracions sense fonament. Car, hem de tenir en compte que quan Aurora Díaz Plaja començà a escriure aquestes memòries és just en ple any de postguerra i repressió, l'any 1940. Tot el contingut del text sembla evitar qualsevol mena de crítica i un distanciament de l'aspecte polític de la societat del moment en que va viure. Es podria sospitar alguna mena d'autocensura per por a represàlies, pel seu silenci vers la depuració, l'exili d'alguns companys de professió o pel fet que les pàgines que resten en blanc al diari són les que tracten aspectes més relacionats amb la guerra. Però el document no dona a peu a sospitar cap implicació ideològica clara cap a un bàndol o un altre.

Aurora Díaz Plaja ens transmet en el seu *Dietari* la seva ideologia pacifista, però també es fa palès un cert distanciament i, potser, un esperit pràctic vers la societat i els successos històrics dels moments en què li ha tocat viure, pel fet que marxa de vacances a fer la ruta de la guerra just l'agost del 1939 o de seguida canvia de “bàndol” en començar a treballar a les biblioteques de les *Organizaciones Juveniles* de la Falange i a fer guies sobre l'Imperi per als “pelayos”.

El diari *Solidaridad Nacional*, que tant Dúna Ulsamer com Aurora Díaz Plaja presenten en la biografia o en alguna entrevista com el successor de *Solidaridad Obrera* dels anarquistes, no té cap vinculació amb l'esperit d'aquest. Segons la descripció que apareix en l'hemeroteca digital de la Biblioteca Nacional, el diari *Solidaridad Nacional*, que aprofità les impremtes desmantellades de l'anterior, duia per subtítol “diario de la revolución nacional sindicalista”, amb l'estampat a la capçalera de l'escut amb el jou i les fletxes de la *Falange Tradicionalista y de las JONS*.

Respecte a la postura d'Aurora Díaz Plaja enfront els esdeveniments socials que l'afecten, potser un dels fragments més aclaridors del *Dietari* és la carta que li escriu en Jordi Rubió, un cop destituït, per felicitar-la pels seus articles sobre la Festa del Llibre a *Solidaridad Nacional*. En Jordi Rubió és potser la persona més esmentada en tot el *Dietari*, per qui Aurora Díaz Plaja mostra una gran admiració. Al *Dietari*, en trobem transcrita més d'una carta que en Jordi Rubió va enviar-li.

Fotografia 5. Excursió a Vilassar Jordi Rubió i Balaguer, assegut damunt d'una roca, amb Aurora Díaz-Plaja i una altra alumna (any 1933)

L'última carta transcrita de Jordi Rubió que trobem, diu així:

“Benvolguda srta. Díaz

Els articles de la Festa del Llibre, els havia anat llegint a la Soli. El 1er sobretot em va agradar molt i ho vaig comentar amb les seves companyes. Li sortí fresc, ràpid i seu. L'anuari és una cosa increïble per a qui no conegui a v. Allò revela una fúria d'activitat, una gran traça en ordenar i planejar la feina i saber sacrificar allò que no pot ésser per a salvar les coses essencials i de 1er rengle. Té v. tanta experiència de biblioteques que sempre sap posar la mà en allò que és més eficaç. Cregui que he fruit llegint-ho com si v. ho hagués donat a conèixer a la sala de pràctiques de l'Escola. No comprenc com pot rutllar allò sense que v. hi posi tota la seva vida al seu servei perquè crec endevinar a través de les paraules que escriu, que a molts dels que diuen *camaradas* interessa més aviat les biblioteques pensant en la gasetilla o en la propaganda que en allò que en realitat han d'ésser. Es clar que també he trobat coses que em fan pena: que vostè hagi d'amoïllar a punts de vista en l'organització de les lectures que són, per a mi, la negació del dret del lector a ésser ben informat. Jo sempre he ensenyat que

les biblioteques són perquè el lector s'hi pugui formar un criteri personal; la tècnica sols m'interessa com a instrument de l'actuació directora i del consell de cada bibliotecari. Jo sé que vostè ho entén com jo, però...”

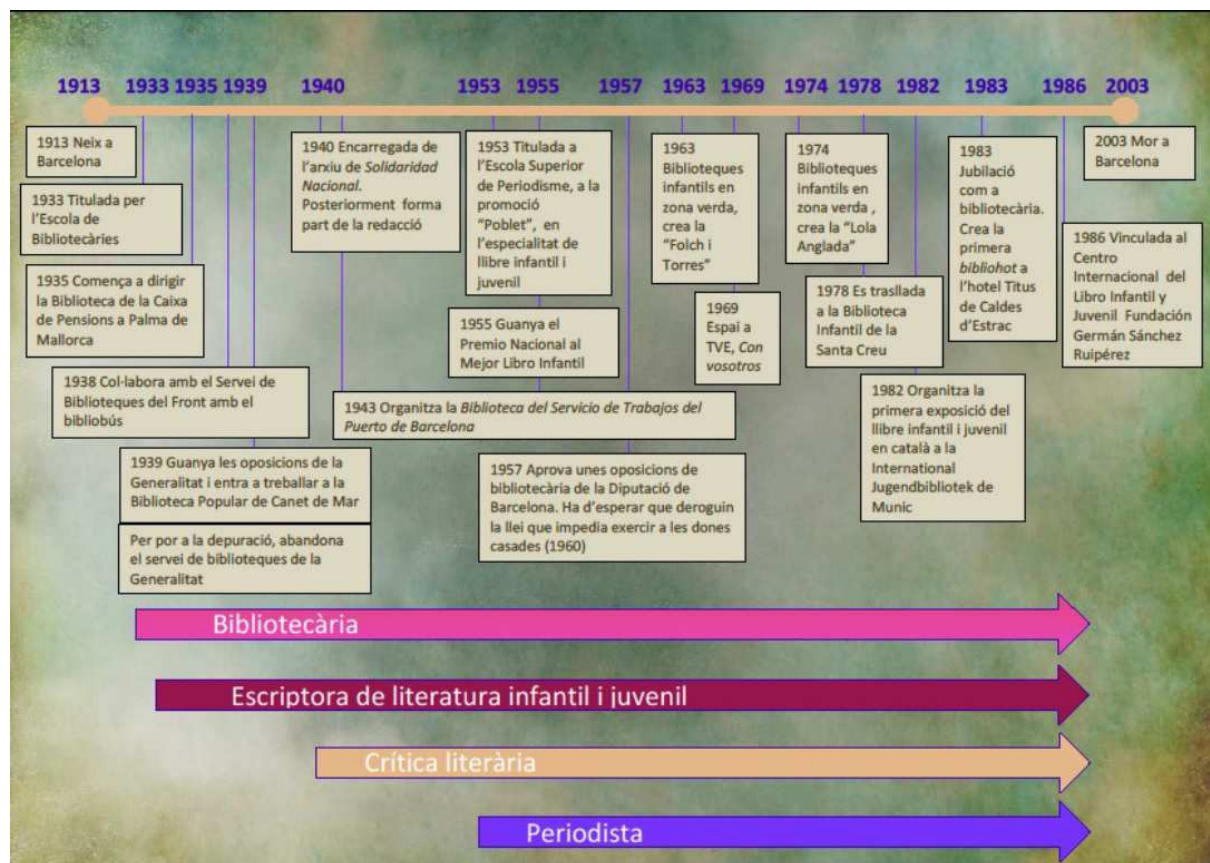
La carta no diu res més, ni va acompanyada de cap replica o opinió d'Aurora Díaz Plaja en relació a això, tot i que sí mostrarà desgrat pel retard de la celebració del llibre d'aquest any perquè suposava un gran conflicte pel règim en ser una festa alhora religiosa i també tenir caires nacionalistes i de cultura catalana.

En qualsevol cas, com esmentava a Trabal (2009), hem de situar l'autora del *Dietari* dins el seu estatus i classe social. No s'ha d'oblidar el context familiar i els condicionants de la posició social. Tot estar immersa de ple en el si de la cultura catalana i donar mostres d'un gran amor per aquesta, Aurora Díaz Plaja neix en el si d'una família de tradició militar, amb unes creences fermes en patriotisme espanyol. El seu germà Fernando fou reconegut escriptor d'ideologia de dretes, la germana Pilar fou presidenta de l'associació de dones empresàries de la Coruña i el seu marit, Frederic Ulsamer, probablement formà part de la *División Azul* del bàndol franquista, si la informació que recull Canalias (2014) al seu treball no és incorrecta. La seva posició social i el seu context familiar es trasllueixen en el seu relat i la seva vida. La seva lleialtat vers la família i la necessitat d'ajudar-la econòmicament s'esmenta en diverses ocasions al *Dietari*.

L'omissió de certs aspectes de la seva vida quan es parla d'Aurora Díaz Plaja i el reconeixement parcial que insinua la seva neboda Ana Díaz Plaja a l'article “Aurora Díaz Plaja, tia i amiga”,⁷ potser té a veure amb aquestes llacunes que no esmenten aquests articles homenatge. Però en resultaria injust que una vida dedicada a la lectura pública fos negligida per qüestions de correcció política. Tanmateix, donat que no és objecte d'aquest treball deixar-nos endur per l'especulació, sinó completar la biografia d'Aurora Díaz Plaja de forma rigorosa i completa, atenent-nos al que diu a les seves memòries, cal afegir noves dades i retocar algunes que hi són presents a les cronologies que se li han atribuït i a la informació que en parla d'ella.

7 Díaz Plaja, Ana (2013): És per això un encert que el primer -i únic- premi d'articles crítics sobre literatura infantil i juvenil catalana porti el nom d'Aurora Díaz Plaja. En canvi, és un misteri -o no tan misteri?- que cap biblioteca de la ciutat (ni de Catalunya ni d'Espanya) porti el seu nom.

Amb motiu del centenari del seu naixement i els deu anys de la mort d'Aurora Díaz Plaja, com ja he dit, es realitzà una exposició a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació, i entre els materials diversos que es crearen per donar a conèixer la figura de l'homenatjada i difondre el seu record, es publicà la cronologia següent:

Imatge 3. Cronologia de la vida d'Aurora Díaz Plaja, feta a raó de l'exposició que es realitzà a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació en motiu del centenari del seu naixement i el dècim aniversari de la seva mort.

Amb la lectura del primer *Dietari*, ens adonem que en relació al període de l'any 1913 al 1940, s'haurien de fer algunes esmenes a aquesta cronologia. Els principals retocs que caldria fer a aquesta cronologia i que s'haurien d'afegir a una biografia rigorosa són:

- L'aclariment que Aurora Díaz Plaja treballa primer a la Biblioteca Popular de Canet de Mar (des del 4 de novembre del 1935 fins al juliol del 1938) i després al Servei de les Biblioteques del Front. Comença a treballar a la Biblioteca Popular de Canet de Mar l'agost del 1938, fins al gener de 1939. A l'agost del 1938 inicia la seva feina a la secció dels Hospitals de Sangs al *Servei de Biblioteques del Front*.
- Caldria afegir el treball que Aurora Díaz Plaja fa a les biblioteques infantils de les

Organizaciones Juveniles, primer cobrant un sou i després com a voluntària. Les *Organizaciones Juveniles* és el nom que va rebre el *Frente de Juventudes* de la *Falange española tradicionalista y de las JONS* entre 1937 i 1940. Per això Aurora Díaz Plaja anomena als seus petits lectors de les biblioteques d'OJ “pelayos”. Al *Dietari* hi explica la ràpida creació de vàries biblioteques de districte de les *Organizaciones Juveniles*. La seva ràpida creació s'entén quan diu que s'utilitzaren fons de les biblioteques “rojas” depurades per a crear aquestes noves biblioteques de les *Organizaciones Juveniles*.

- S'hauria d'afegir el treball voluntari a la Biblioteca de la Facultat de Medicina durant el novembre i el desembre del 1939. Aurora Díaz Plaja s'acomiada quan s'adona que no hi ha intenció d'obrir places de feina remunerada per a bibliotecàries.

- Incloure a la cronologia la feina com a bibliotecària de la *Junta de Museos* al Poble Espanyol l'any 1940.

- Aclarir el caire polític atribuït al diari *Solidaridad Nacional*, on va treballar durant la postguerra.

- Esmentar que Aurora Díaz Plaja comença a treballar en l'arxiu de *Solidaridad Nacional* al desembre de 1939, però a l'abril de l'any següent, ja comença a treballar també com a articulista, comentant espectacles de música, teatre, cinema, etc., moltes vegades sense haver-hi assistit.

- Així mateix, podríem dir que el període en què s'inicia com a escriptora de literatura infantil i juvenil és posterior a l'any 1940. Aurora Díaz Plaja és molt detallista en les seves memòries a l'hora de mencionar cadascun dels seus treballs i publicacions i encara, en la fi d'aquest primer *dietari*, l'any 1940 no menciona haver escrit cap relat infantil. Si fem cas a l'anècdota que explica en l'entrevista amb de Lourdes Mir (1993), podem suposar que va escriure el seu primer relat quan ja tenia fills.

L'anàlisi del segon *Dietari Professional* podria permetre la verificació i obtenció de noves dades referents a les dates posteriors a l'any 1940.

4.2. Procés de treball amb el dietari

El present treball ha consistit en la digitalització, transcripció, lectura, anàlisi i buidat dels dietaris de l'Aurora Díaz Plaja, per a l'extracció de les dades relatives a:

- 1) La producció bibliogràfica
- 2) Dades biogràfiques de l'autora
- 3) Dades per a la creació d'un índex analític. Aquest inclourà un índex onomàstic de persones importants mencionades al document, un índex geogràfic de llocs, un índex temàtic i un índex d'institucions referenciades.

4.2.1. La digitalització

La digitalització del dietari que s'ha analitzat posteriorment, ha facilitat la feina de transcripció i la consulta del document per al buidatge, ja que, per qüestió de cessió dels fons, els documents no es poden traslladar del despatx de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació on es troben ara. La digitalització s'ha realitzat tenint en compte els estàndards proposats per la Biblioteca de Catalunya, pel Consorci de Biblioteques Universitàries i Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes⁸, i, en la mesura possible, respectant les bones pràctiques. S'ha valorat conjuntament amb Aurora Vall l'estat del document a digitalitzar i s'ha conclòs que aquesta digitalització, sense fer molt malbé el document, pot contribuir en un futur a la seva preservació. La digitalització ha de permetre la difusió dels continguts i facilitar la consulta posterior, sense haver d'accedir directament al document ni manipular-lo, a més de permetre la tasca d'analitzar el document per a la realització d'aquest treball.

He decidit dur a terme la digitalització en format tiff, que junt amb el format jpeg2000 és un dels formats d'arxiu recomanats per a la digitalització de documents. L'elecció l'he fet basant-me en el tipus d'arxiu que és capaç de digitalitzar l'escàner de què disposava, de model OfficeJet 6700, ja que no permet la digitalització en format jpeg2000 i sempre és possible realitzar la conversió de tiff a jpeg, mentre que és impossible fer la conversió a la inversa

8 “Estàndards de digitalització: requeriments mínims”. Barcelona: Biblioteca de Catalunya: Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC): Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. Barcelona, 2013. Disponible a: <<http://www.cobdc.org/publica/normativa/estandardsRM.pdf>> [Consulta:13/05/2015].

sense perdre qualitat d'imatge. El format tiff ocupa molt més espai de disc que altres formats, però avui en dia es pot adquirir una memòria externa per un preu raonable i, com he dit, en un futur sempre s'és a temps de transformar els arxius tiff a jpeg, per a què ocupin menys espai.

4.2.2. La transcripció

Tot i que primerament no es va considerar la idea de fer la transcripció del dietari, la mateixa experiència de lectura directa sobre el document, per a fer el buidatge dels continguts, em va convèncer de la conveniència de transcriure primer els continguts del document. Em vaig adonar que resultava molt més còmode disposar del text transcrit abans de fer l'anàlisi acurada dels continguts i que, a causa de la dificultat inicial per entendre la lletra de l'autora, no hi hauria gaire diferència d'inversió de temps si transcrivia el document abans de fer l'anàlisi, encara que semblés una feina afegida. A mesura que es fa la transcripció del document, s'entén millor la lletra, i s'inverteix menys temps en aquesta tasca, que tanmateix permet fer-se una idea del contingut global del text.

Maria Elvira, professora de la UB especialista en arxivística, em va convèncer de la conveniència de la transcripció com a tasca prèvia a realitzar, abans de fer qualsevol anàlisi. A més dels beneficis metodològics de la transcripció, que he comprovat amb l'experiència pròpia, s'ha de tenir en compte que disposar de la transcripció del dietari suposarà comptar amb una altra eina de difusió en el futur. Molts arxius, com el de Pallafrugell⁹, han dut a terme projectes molt interessants de transcripció de documents que després han posat a l'abast del públic general.

Per tal de transcriure el document de forma metòdica he establert uns criteris o principis bàsics de transcripció. S'ha de tenir en compte que no hi ha establerta una normativa determinant sobre com s'ha de fer la transcripció d'un document d'arxiu, però sí que hi ha certes tendències a l'hora de definir uns criteris per tal d'ésser fidels a l'hora de transmetre el contingut d'un document. Per a establir el conjunt de criteris per transcriure el *dietari* d'Aurora Díaz Plaja, he pres com a principals exemples els utilitzats per a la transcripció dels Dietaris de la Generalitat, els criteris emprats per a la transcripció dels Dietaris d'Irene Rocas, del projecte de l'Arxiu de Palafrugell, abans esmentat i que ens explica Cubert Hereu (2012), i els

9 Vegeu projecte de transcripció dels dietaris d'Irene Rocas de l'arxiu de Palafrugell: <<http://palafrugell.cat/serveis-ciutadania/serveis/arxiu/consulta-en-linia/publicacions-i-edicions/arxiu-municipal-publicacions/esplais-de-la-meva-llarga-vida-dietaris-irene-rocas>> [Consulta:13/05/2015].

criteris de transcripció que la Biblioteca de Catalunya ha establert pel seu projecte *Transcriu-me*¹⁰. A l'hora de decidir els criteris i en quin grau ésser fidel al text sense corregir incorreccions, també he tingut en compte que el temps del qual disposava per a la transcripció ha estat limitat i que no em trobo capacitada per a endinsar-me en un procés de correcció d'errors que s'hauria pogut complicar i allargar força.

Així doncs, la transcripció del primer dietari professional d'Aurora Díaz Plaja pretén reproduir fidelment el text original, preservant escrupolosament la llengua del manuscrit -entenent per llengua els trets fonètics, morfològics, lèxics i sintàctics-, fins i tot els errors, castellanismes o barbarismes de l'autora. M'he limitat a efectuar les següents intervencions:

- Uniformar l'ús de majúscules i minúscules.
- Resoldre les abreviatures no convencionals (de tipus *q.*, com *que*) però no d'aquelles més usuals de l'ús de la llengua (com *v.*, *srt.* o *sr.*), independentment que siguin pròpies del castellà i no de la llengua catalana (*nº* i no *núm.*).
- Afegir el punt a la ele geminada, en els casos en què no s'han separat les lletres amb el punt corresponent.
- Separar paraules diferents que han estat escrites juntes, amb l'espai corresponent.
- Introduir la puntuació corresponent en aquells casos en què resulta difícil dir amb certesa si hi ha la puntuació que hi pertoca o no.
- Utilitzar [], en negreta, per a indicar l'existència de dibuixos, il·lustracions o gràfics incorporats en mig del text. Ex: **[Dibuix de la planta de la biblioteca de Canet]**
- Afegir [sic] en els casos en què es veu clarament que l'autora volia dir una paraula en comptes d'una altra (ex. *denunciar al sou* per *renunciar al sou*) o en els casos que sembla un error taquigràfic de la transcripció, però respon a un error del text.
- Utilitzar [intel·ligible] pels casos de lectura dubtosa o [] amb la paraula més probable amb alguna reserva, escrita dins dels signes.
- Usar el claudàtor oblic < > per indicar aquelles lletres o paraules no escrites en el text original i que s'hi han afegit per facilitar la seva correcta interpretació.
- Emprar \ / per aquelles paraules i correccions que l'autora ha afegit posteriorment en lletra més petita dins l'escrit.
- Regularitzar aquells topònims i antropònims, que en estar incorrectament escrits poden dur a confusió a l'hora d'identificar les persones i llocs, mencionades al text.

10 Vegeu projecte de transcripció de la BC: <<http://transcriu.bnc.cat/>> [Consulta:13/05/2015].

Pel que fa a la presentació, he procurat respectar l'estructura original del document a través de la seva maquetació, mantenint els epígrafs, l'alineació dels paràgrafs i les anotacions al marge amb la màxima fidelitat.

S'incorpora a la transcripció el número de pàgina del *Dietari*, d'acord amb l'ordre que aquest presenta. Es pot observar que s'ha començat a transcriure a partir de la pàgina 34. Això és degut al fet que al document original hi manquen les pàgines anteriors. Malgrat això, el relat s'inicia a aquesta pàgina i no s'ha d'interpretar com una pèrdua del contingut original.

A l'hora de transcriure els fragments del *Dietari* en què l'autora ha transcrit fragments de textos aliens en una altra llengua, he optat per recórrer a la font principal. Concretament, he copiat dos fragments transcrits per l'autora de dues obres originals en francès: una petita part del text de Juan Vicéns, *L'Espagne vivante*, i tres versos de la poesia *Namouna*, de Musset.

également connu un renouveau. En dehors de son propre travail, l'Alliance a coopéré à celui de toutes les autres organisations : *Cultura popular*, cinquième régiment, etc. Sa revue *El Mono Azul* a connu un énorme succès, ainsi que ses petites affiches-slogans destinées à apprendre aux miliciens et à la population comment se défendre des bombes, se protéger au front, démasquer l'espionnage, etc. ou ses affiches de caractère satirique faites pour aider à l'instruction politique du peuple.

En Catalogne, un énorme travail a été réalisé. Je regrette de ne pouvoir le décrire aussi minutieusement qu'il le mérite, car je n'y ai pas participé; de multiples brochures ont été publiées et je pense que la parution d'un ouvrage exclusivement consacré aux réalisations catalanes ne saurait tarder. Je me bornerai à donner quelques indications rapides sur certains travaux.

La Généralité de Catalogne possédait déjà un réseau de bibliothèques populaires bien organisé et une école de bibliothécaires; ces bibliothèques se sont immédiatement adaptées aux nécessités de la guerre; des bibliothèques destinées aux soldats du front ont été constituées; des camionnettes aménagées en bibliothèques ambulantes circulent régulièrement; parfois des bibliothèques relativement complètes sont remises dans des rayonnages standard aux groupements intéressés. Outre la direction technique des bibliothèques populaires qui centralise à Barce-

lone le travail des bibliothèques, il existe deux centres régionaux, à Sarriena et à Tarragone, dont sont responsables des bibliothécaires-femmes. Leur rôle est de visiter les hôpitaux et les points de concentration des troupes, de distribuer les lots de livres formés à Barcelone, d'instruire les bibliothécaires improvisés, etc. Cela a permis d'ouvrir au public beaucoup de bibliothèques qui n'étaient auparavant accessibles qu'à des privilégiés. Le fonds de l'Institut d'études catalanes et un grand nombre de livres précieux recueillis ici et là, ont été transportés au couvent de Santa-Cruz qui constitue aujourd'hui une magnifique bibliothèque nationale catalane. Il faut signaler également, en plus des bibliothèques du front et des hôpitaux, l'organisation d'un grand nombre de bibliothèques populaires et enfantines.

Dans le domaine purement pédagogique, la Catalogne a réalisé d'énormes progrès; le nombre des écoles a augmenté, leur organisation s'est améliorée. La nouvelle école unifiée de Catalogne peut servir de modèle dans l'organisation de l'enseignement primaire. Je n'ai pas le loisir de l'étudier en détail, mais je peux renvoyer le lecteur français que cette question intéresse au numéro spécial de *l'Educateur prolétarien* (janvier 1937) qui lui a été consacré et je me bornerai à signaler la création de plusieurs établissements nouveaux : écoles maternelles, écoles pour enfants anormaux, écoles d'ensei-

Imatge 4. Fragment de l'obra de Joan Vicéns, conservada al Pavelló de la República,.

Quelcom que trobo interessant però que ha quedat fora de l'abast d'aquest treball és la contrastació de fragments del *Dietari*, consistents en la transcripció d'obres de la mateixa autora i de correspondència, per tal de verificar el grau d'exactitud i de respecte a la integritat del text original i establir relacions directes entre els documents del fons.

4.2.3. Lectura, anàlisi i buidatge de les dades

Un cop feta la transcripció, s'ha realitzat l'anàlisi documental pròpiament dita: la lectura del document i el buidatge de les dades.

La lectura del document ha consistit en un treball plaent i he de confessar que sempre hi ha quelcom de misteriós en endinsar-se en allò que és secret i privat d'una altra persona, tot i que en aquest cas, el document tracta fonamentalment els aspectes lligats amb la professió. Tot i que havia plantejat inicialment la creació d'una base de dades per a facilitar l'extracció de dades dels documents d'una forma organitzada, la revisió bibliogràfica i la mateixa experiència pràctica amb la idiosincràsia del document, em van convèncer de procedir l'anàlisi del contingut del document utilitzant un programari molt més senzill d'utilitzar, per a la creació de llistats, com és calc i el mateix Libre office.

El procediment de treball no ha estat gens complicat, però si quelcom ardu de fer. Un cop he disposat de la transcripció, a mesura que he anat llegit el text, he anat anotant cadascun dels diferents noms de llocs, persones, institucions, temes i publicacions que apareixen mencionats al text i tal com apareixien. He anat anotant les diferents dades en 5 en llistes separades: onomàstics, geogràfics, institucions, matèries i publicacions. Posteriorment, he verificat els termes apareguts en cada llistat i el número de pàgina del *Dietari* on apareixen. He tret molt profit de l'eina de cercar paraules dins del text (Ctrl+F), en passar el document de la transcripció de format odt. a format PDF.

En la confecció dels llistats, he omès aquells autors que Aurora Díaz Plaja menciona per haver-los llegit o per haver conegut les seves lectures indirectament, excepte en els casos que aquests en resulten rellevants per la seva obra pròpia. Així mateix, només he tingut en compte les publicacions d'ella, pel fet que és la producció bibliogràfica d'Aurora Díaz Plaja la que ens interessa i que no és objecte d'aquest treball conèixer les seves lectures.

Respecte a l'índex de publicacions, he cregut convenient incorporat tots aquells treballs de l'autora que han estat produïts amb intenció d'ésser publicats, fossin finalment publicats o no. Per aquesta raó, inclou també totes les guies de lectura, encara que només hagin estat distribuïdes en l'àmbit de la biblioteca on les presenta. No he fet esment, però, dels índexs de revista que Aurora Díaz Plaja en realitzà al llarg del període que comprèn el dietari, atès que

en resultaria una informació poc útil i incompleta.

Després d'aquesta primera elaboració dels llistats, s'ha procedit a uniformitzar les entrades indexades i a crear el catàleg d'autoritats final.

D'acord als objectius fixats, paral·lelament als llistats, he anat creant una cronologia dels successos vitals que menciona Aurora Díaz Plaja al seu dietari. He inclòs tots aquells successos que pode aportar nous detalls a la biografia de l'autora i que, en la majoria de casos es troben destacats en el *Dietari* mitjançant un epígraf, consistent en una data, el nom d'una publicació o el nom d'una biblioteca sobre la qual parla.

4.2.4. Creació dels índexs i normalització

A l'hora de fer els índexs s'ha tingut en compte la importància del control d'autoritats; de realitzar una tria adequada de la forma que es donarà a cada nom de persona, lloc, institució i matèria esmentada en el document. La normalització dels punts d'accés a la informació del document, és la tasca més pròpia d'un documentalista. En el tractament d'aquest document i a l'hora de dur-la a terme, he tingut en compte les eines existents i els catàlegs d'autoritat més propers al nostre àmbit.

La norma vigent en l'àmbit dels arxius estatals espanyols per a la tria i normalització dels punts d'accés que he pres com a referència, és la *Norma para la elaboración de puntos de acceso normalizados de instituciones, personas, familias, lugares y materias en el sistema de descripción archivística de los archivos estatales* (juliol, 2010). Aquesta norma té com a objectiu proporcionar una guia per a l'elaboració de punts d'accés normalitzats d'institucions, persones, famílies, llocs i matèries designats com a *Forma(es) autoritzada(es) del nom*, en cas d'institucions, famílies i persones, o com a *Terme(s) preferent(s)*, en el cas de llocs i matèries. La seva finalitat és millorar la cerca i recuperació de descriptors dels documents d'arxiu, per tal de millorar l'accés dels usuaris al patrimoni documental.

Aquesta Norma explica el procediment d'assignació de punts d'accés normalitzats a les descripcions de documents d'arxiu. En la determinació i tria dels diferents noms normalitzats per a la creació dels índexs, he seguit el procediment que estableix aquesta norma, consultant els catàlegs d'autoritat que he considerat més adients, segons un criteri de proximitat i de

pertinència amb el document i el seu context.

La primera fase del procediment que explica la Norma, consisteix a determinar les entitats (institucions, persones, famílies, llocs i temes) esmentades als documents d'arxiu que han de tenir punts d'accés normalitzats assignats a la descripció documental. Segons la Norma, el nivell de descripció determina els punts d'accés prioritaris i per a una unitat documental (composta o simple), com és el cas dels *dietaris*, són prioritaris els punts d'accés normalitzats de totes les entitats (agents, llocs o temes) directament relacionades amb el tema de dita unitat documental. Així doncs, la norma diu que s'han de tenir en compte totes les persones, famílies, institucions, llocs i temes esmentats al *Dietari*. Aquesta fase es correspon amb l'extracció de tots els noms de persones, institucions, llocs i temes que he explicat en l'apartat anterior en relació al buidatge de les dades contingudes en el *Dietari*.

La segona fase procedimental que diu la Norma és pròpiament la de normalització d'aquests punts d'accés a la informació. D'acord amb aquesta, per a l'assignació dels punts d'accés normalitzat corresponent a cada entitat, he seguit els següents passos:

- 1) Determinar el tipus de punt d'accés (persona, institució, lloc o matèria)
- 2) comprovar si l'entitat ja té un punt d'accés normalitzat al catàleg o catàlegs pertinents
- 3) si no he trobat l'autoritat als catàlegs corresponents, he determinat el nom més adequat segons les recomanacions que dona la Norma.
- 4) assignar el punt d'accés normalitzat als diferents índexs corresponents.

A l'hora de consultar a diferents catàlegs d'autoritats per a l'elecció de les formes normalitzades m'he basat en un criteri de proximitat i pertinència, és a dir, he consultat aquelles eines i catàlegs d'autoritats més propers a l'àmbit català i que són utilitzats pels professionals de la informació. Un punt que reforça la meua elecció és el fet que el document esmenta, sobretot, persones i institucions que són rellevants en l'àmbit català, que ja trobem identificades a les eines més utilitzades al nostre àmbit geogràfic.

D'acord a aquest criteri, he establert la següent preferència en relació a les fonts d'informació a consultar per a la tria de la forma autoritzada:

- 1) Per a noms de persones, he consultat preferentment, en aquest ordre, CANTIC, Lenoti i les

autoritats de la Biblioteca Nacional. No he hagut de recórrer al llistat d'autoritats de la Bibliothèque nationale de France, Rameau, o a les autoritats de la Library of Congress.

Hi ha persones esmentades al *Dietari*, però, de les que no s'aporta suficient informació (cognoms, dates, etc.) amb la que poder establir una forma més adequada de nom. En els casos en que només es disposa del nom de la persona o d'un cognom, he optat per incorporar-lo a l'índex afegint una petita nota que pugui aclarir la relació amb Aurora Díaz Plaja.

2) Per a noms d'institucions, he consultat preferentment, en aquest ordre, CANTIC, Lenoti, Enciclopèdia Catalana i autoritats de la Biblioteca Nacional.

Establir la forma autoritzada de les institucions és l'aspecte que més dificultat m'ha suposat, ja que implica un coneixement concret de la història d'algunes d'aquestes institucions i de les diferents denominacions que han tingut en els diferents períodes de la seva existència. En alguns casos, reconec que el nom triat pot no resultar el nom més correcte. He procurat compensar el meu desconeixement incorporant també petites notes aclaridores.

3) Per al noms de llocs he seguit els consells donats per la Biblioteca de Catalunya sobre les principals fonts de consulta per a establir correctament els topònims. L'Enciclopèdia Catalana, és segons la Biblioteca de Catalunya la font preferent. Per a indicar els noms de llocs de l'índex geogràfic he utilitzat únicament la seva versió en línia, sense haver de recórrer a altres fonts.

5) Per a l'elecció de la forma normalitzada de les matèries que tracta el document, he consultat principalment LEMAC.

Cal aclarir que si bé el llistat de matèries resultant pot semblar quelcom escàs, s'ha de tenir en compte la recomanació que fa la mateixa Norma i que la majoria d'aspectes descriptius del document ja queden recollits amb l'establiment de les diferents persones, institucions i llocs que esmenta.

Segons la Norma sols es crearà un punt d'accés de tipus matèria quan el tema del document no hagi estat recollit en altres tipus d'accés. És a dir, les institucions o persones esmentades, poden ser tema o matèria, però es crearan com a punts d'accés d'institució o persona

preferentment.

Per a la creació del llistat de publicacions he procurat seguir els mateixos criteris de citació bibliogràfica que es requerien per a la bibliografia d'aquest treball.

5. Resultats de l'anàlisi documental

5.1. Índex onomàstic

Alòs-Moner, Ramon d', 1885-1939	51, 54
Barvieri	191
Bretcha, Emma	191
<i>Persona relacionada amb Buenos Aires</i>	
Campalans, Rafael, 1887-1933	46
Carles	163, 164
<i>Promès d'Aurora D., l'any 1939, amb qui no s'arriba a casar</i>	
Casals, Joana	118
<i>Secretària de l'Escola de Bibliotecàries</i>	
Cot, Maria Antonieta	119
<i>Alumna de pràctiques a la Biblioteca Popular de Canet de Mar (1938)</i>	
Díaz Contestí, Francisco	36, 38, 108, 196
Díaz-Plaja, Guillermo, 1909-1984	38, 53, 73, 174, 179
Díaz-Plaja, Mercè	98
Grau, Jacinto, 1877-1958	75
Fernández	188
<i>Treballador de Solidaridad Nacional</i>	
Failgarolée	75
<i>Matrimoni francès que Aurora coneix a Mallorca</i>	
Feixas, Antònia	119
<i>Bibliotecària de la biblioteca de Figueres (1938)</i>	
Garriga, Francesc	44, 45
Kichner, Olga	57
<i>Bibliotecària interina de la Biblioteca Popular de Sallent, l'any 1933</i>	
Llabrés	163, 176, 178, 194, 196
<i>Personat relacionada amb la Societat Arqueològica Lul·liana de Mallorca</i>	

Monreal	188
<i>Algú amb qui visita València</i>	
Moragas, Jeroni	138
<i>Doctor que donà una conferència sobre biblioteràpia el 1938</i>	
Moragues (vg. Moragas)	
Muñoz Rivero	44
Nicolau d'Olwer, Lluís, 1888-1961	46
Nyica	75
Olivares	200
<i>Persona relacioanada amb un arxiu de Granada</i>	
Plaja Ibran, Josefina	44
Petit, Joan	46, 55
Pons i Guitart	73, 88
<i>Persona coneguda de Mallorca, publicà a El Dia, de Mallorca</i>	
Riba, Carles, 1893-1959	46, 51, 138?
Rivas, Lluïsa	80, 190
<i>Companya de carrera i professional de les biblioteques</i>	
Robert	145
<i>Esmentada com a mrs. Robert del Book Trolley d'Anglaterra</i>	
Roca, Maria	90, 92, 107, 119
<i>Directora de la Biblioteca Popular de Canet de Mar</i>	
Rubió i Balaguer, Jordi, 1887-1982	55, 56, 60, 61, 71, 90, 107, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 123, 124, 125, 126, 129, 142, 156, 163, 175, 180, 183, 184
Sancho, Glòria	55, 56
<i>Directora de la Biblioteca Popular de Sallent</i>	
Soldevila, Ferran, 1894-1971	46
Sunyers	76
<i>Matrimoni Sunyer, coneguts de Mallorca</i>	
Sureda	82, 84
<i>Capellà de Mallorca (1935)</i>	
Toda, Eduard, 1855-1941	61

Torrents, Josefa	45
Vergés, Francisco	46
Vicéns de la Llave, Juan	129, 130
Zabalía	189

Treballador de Solidaridad Nacional

5.2. Índex d'institucions

Agrupació Escola Bibliotecàries	46, 47, 51, 71
<i>Creada el curs 1930-1931. L'any 1936, l'associació es separa de les bibliotecàries en exercici, que s'anomenen Agrupació Professional de Bibliotecàries de Catalunya. Conjuntament publiquen el butlletí anomenat AEB.</i>	
Agrupació Professional de Bibliotecàries de Catalunya	104, 108
Biblioteca de Catalunya	46, 54
Biblioteca de la Caixa de Badalona	50
Biblioteca de la Caixa de Palma de Mallorca	60, 62, 63, 64, 65, 66
Biblioteca de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona	168, 169, 170, 171, 172, 173, 174
<i>Barcelona, 1939</i>	
Biblioteca de l'Ametlla del Vallés	50
Biblioteca de l'Ateneu de Mallorca	69
Biblioteca del Circulo Mallorquín	68, 73
Biblioteca de Vallgorguina	113
Biblioteca de Son Servera	74
Biblioteca Municipal de Palma de Mallorca	69
Biblioteca Municipal de Petra	74
Biblioteca Nacional de España	72, 166?
Biblioteca Popular de Canet de Mar	87, 88, 90, 116, 117, 119, 122, 125, 127, 128, 132, 136, 145, 186, 199
Biblioteca Popular de Figueres	118, 119
Biblioteca Popular de Pineda	75
Biblioteca Popular de Sallent	41, 42, 55, 57, 61,

	87, 90, 114
Biblioteca Provincial de les Illes Balears	68, 69
Biblioteca del convent dels pares missioners de Canet de Mar	107
Biblioteques de la Caixa (en general)	62, 63, 66, 67, 75, 89, 122
Biblioteca i Arxiu de la Diputació a les illes Balears	69, 73
Bibliothèque de l'heure joyeuse	79, 132
Bibliothèque nationale de France	79
Bibliothèque royal de Belgique	81
Col·legi de les Carmelites de Girona	36
Col·legi de la Orden de la Divina Infantita de Melilla	37
Congreso Internacional de Bibliotecas (maig 1935)	85
Cuerpo Facultativo de Archiveros, Bibliotecarios y Arqueólogos	169, 170, 171
Delegación del Ministerio d'Educación Nacional	146
Escola de Bibliotecàries	44, 61, 71, 75, 126, 131, 191
Escola del Treball de Barcelona	46
Escola Nacional de Girona	36
Escuela Industrial Barcelonesa	47
Escuela Superior de la Mujer	46
Hospital d'Igualada	143
Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona	42
Junta de Intercambio de Madrid	97
Junta de Museos de Arte	184, 185, 186, 187, 192, 194, 195, 196, 197
<i>Situada al Poble Espanyol (1940)</i>	
Monasterio de El Escorial. Biblioteca	72
Organizaciones Juveniles (secció de Falange Española)	164, 165, 166, 168, 169, 176, 177, 178, 184, 196, 199
Patronato de Misiones Pedagógicas	70, 98
Servei de Biblioteques al Front	108, 121, 123, 129, 130, 135, 136, 137,

	138, 142, 144
Societat Arqueològica Lul·liana	70, 73, 81, 84
Solidaridad Nacional	174, 176, 178, 179, 180, 181, 182, 185, 187, 189, 192, 193, 194, 196, 198, 199, 200

5.3. Índex geogràfic

Ametlla del Vallès , L'	50
Barcelona	35, 41, 42, 62, 63, 75, 85, 87, 89, 98, 123, 143,145, 165, 186
Buenos Aires	175, 184, 191
Burgos	165
Brussel·les	78, 81
Canet de Mar	87, 88, 90, 199
Corunya, La	165
Covadonga	165
Eivissa	53, 188, 189,191, 199
Figueres	118, 119
Formentera	188
Gijón	165
Girona	36, 38, 41, 42
Igualada	143
Lleida	41
Lleó	165
Madrid	72, 172, 188, 190
Mallorca	74, 87, 89, 145, 156, 157, 159, 163, 164
Maó	66, 98
Melilla	37, 38
Menorca	164, 177
Escornalbou, Monestir d'	61
Orense	165
Oviedo	165

Palma	60, 62, 63, 68, 69,72, 73, 81, 89, 188
París	76, 78
Portbou	121
Sallent	41, 42, 55, 57, 61, 114
Sant Sebastià	165
Santander	165
Santiago de Compostel·la	165
Toledo	73
València	188
Valladolid	165
Vallgorguina	113
Vigo	165
Vitòria	165

5.4. Índex de matèries

<i>AEB (Butlletí de l'Agrupació Escola Bibliotecàries i de l'Agrupació Professional de Bibliotecàries de Catalunya)</i>	48, 49, 51, 52, 53, 71, 76, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 108, 109, 110, 111
Bibliobusos	100, 101, 121, 122, 124, 131, 136, 137, 145, 163
Biblioteques infantils	77, 79, 80, 131, 132, 133, 134,
Biblioteràpia	138, 139, 140, 141
Don Juan (Personatge llegendari) en la literatura	146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155
Literatura infantil	43, 77, 88
Llull, Ramon	83, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162

5.5. Índex de publicacions referenciades

(infància) Tres dibuixos publicats sobre la cançó Don Colás a el Pinocho. Publicació

referenciada a la pàgina 37 del *Dietari*.

(1931, febrer) *Un quart entre classe i classe*. Butlletí AEB, núm. 1, febrer 1931. Publicació referenciada a la pàgina 48 del *Dietari*.

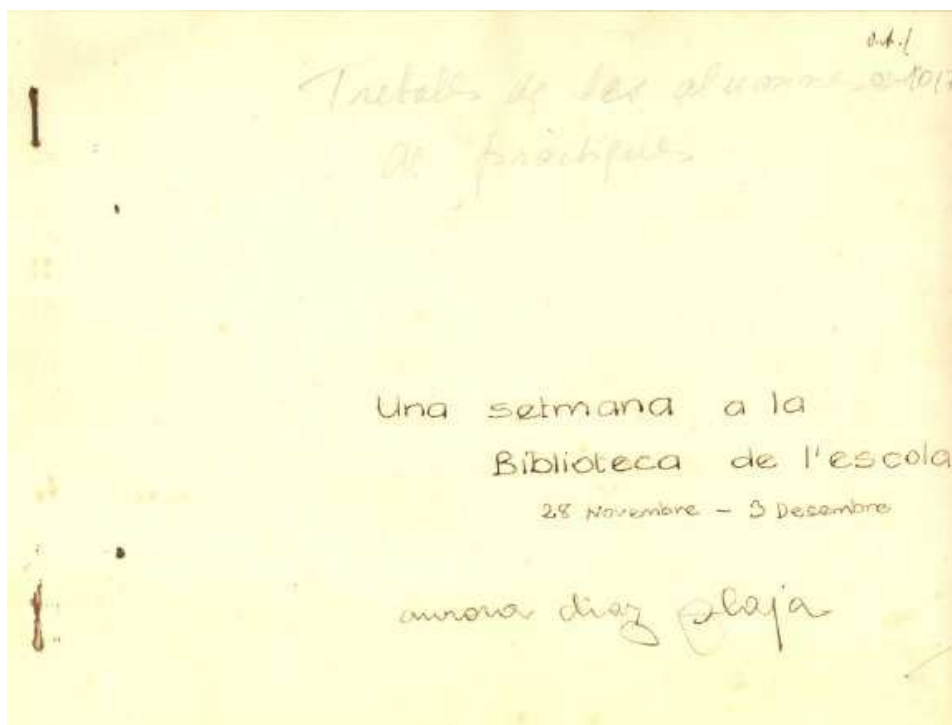
(1931, abril) *Dilluns*. Butlletí AEB, núm. 3, abril-maig 1931. Publicació referenciada a la pàgina 49 del *Dietari*.

(1932) *La classificació decimal*. Butlletí A.E.B, any II, núm. 2, 1932. Publicació referenciada a les pàgines 51-53 del *Dietari*.

(1933) *Bibliografia de reculls d'articles publicats en homenatge a personalitats espanyoles des de l'any 1888 fins ara*. Tesina presentada a l'Escola de Bibliotecàries. Completada l'any 1938. Publicació referenciada a les pàgines 54 i 61 del *Dietari*.

(1933) *Diari de pràctiques a la Biblioteca de Catalunya*. Escola de Bibliotecàries. Treball referenciat a les pàgines 54-55 del *Dietari*.

(1933) *Diari de pràctiques a la Biblioteca Popular de Sallent*. Escola de Bibliotecàries. Treball referenciat a la pàgina 56 del *Dietari*.

Imatge 5. Memòria de pràctiques d'Aurora Díaz Plaja a la biblioteca de l'Escola de Bibliotecàries no esmentada al *Dietari*. Localitzada als arxius de la Universitat de Barcelona, on es poden consultar els diferents treballs d'Aurora Díaz Plaja com alumna de l'Escola de Bibliotecàries.

(1933) Contribució a la *Memòria de la Biblioteca Popular de Sallent*. Anuari de Biblioteques Populares. Any 1933. Publicació referenciada a la pàgina 57 del *Dietari*.

(1933) Guia de lectura sobre Ramon Llull. No publicada. Treball referenciat a la pàgina 67 del *Dietari*.

(1933) *Anècdotes*. Butlletí AEB, any III, 1933. Publicació referenciada a la pàgina 71 del *Dietari*.

(1934) *Infant i els seus llibres*. Vida Femenina Balear. Boletín del Instituto de la Mujer que Trabaja, año V, nº 59, diciembre? 1934. Publicació referenciada a les pàgines 76-78 del *Dietari*.

(1935) Treballs sobre Llull, per al concurs organitzat durant el curs *Schola Libera Lullis mi*, realitzat a Mallorca. No publicat. Treballs referenciats a la pàgina 84 del *Dietari*.

(1935, desembre) *Apel·les Mestres: obres, poesies incloses dins antologies, traduccions*,

il·lustracions, pròlegs, judicis sobre Apel·les Mestres, i articles. Guia de lectura. Biblioteca Popular de Canet de Mar, desembre 1935. Guia de lectura referenciada a la pàgina 91 del *Dietari*.

(1936, gener) *Memòria de la Biblioteca Popular de Canet de Mar*. Anuari de Biblioteques Populares de 1935, pàg. 98-99. Publicació referenciada a la pàgina 92 del *Dietari*.

(1936, gener) *Algunes obres literàries existents a la biblioteca que han estat adaptades al cinema. Guia de lectura.* Biblioteca de Canet de Mar, gener 1936. Guia de lectura referenciada a la pàgina 92 del *Dietari*.

(1936, febrer) *Parlant de tot: del cinema*. Butlletí AEB, any IV, núm.1, febrer 1936, p.3-7. Publicació referenciada a les pàgines 93-95 del *Dietari*.

(1936, febrer) *Parlant de tot: de les biblioteques populars*. Butlletí AEB, any IV, núm. 1, febrer 1936. Publicació referenciada a la pàgina 96 del *Dietari*.

(1936, març) *Centenari de Bécquer: 1836-1936. Bécquer i els principals poetes espanyols del seu temps. Guia de lectura.* Biblioteca Popular de Canet de Mar, març 1936. Guia de lectura referenciada a la pàgina 97 del *Dietari*.

(1936, abril) *De tècnica professional; una proposta*. Butlletí AEB, any IV, núm. 2, abril 1936, p. 2-3. Publicació referenciada a les pàgines 98-101 del *Dietari*.

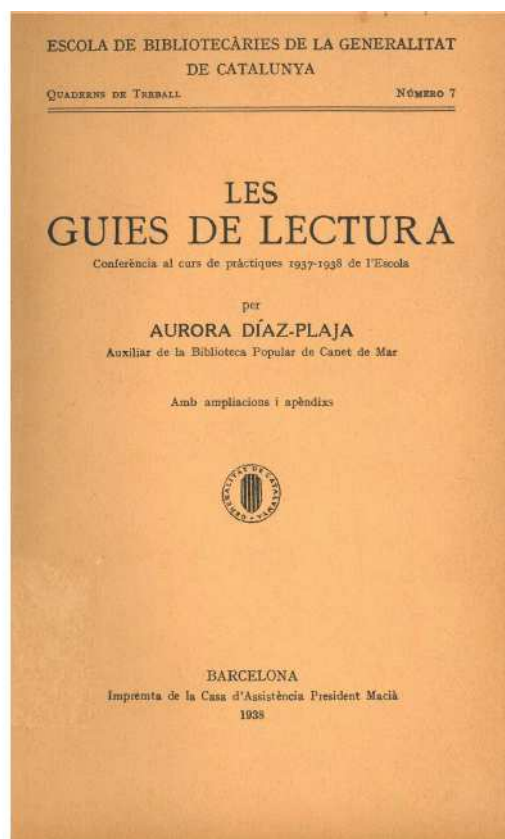
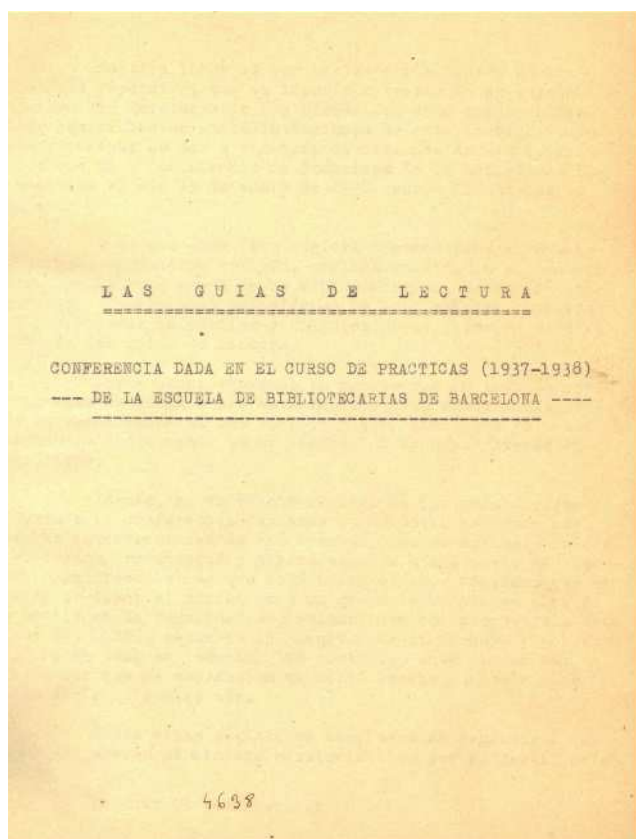
(1936, abril) *Parlant de tot : dels esports*. Butlletí AEB, any IV, núm. 2, abril 1936. Publicació referenciada a les pàgines 101-104 del *Dietari*.

(1936, octubre) *La guerra: el Front Popular i el Feixisme. Guia de lectura.* Biblioteca Popular de Canet de Mar, octubre 1936. Guia de lectura referenciada a la pàgina 105 del *Dietari*.

(1937, gener) *Escriptors morts durant el 1936. Guia de lectura.* Biblioteca Popular de Canet de Mar, gener 1937. Guia de lectura referenciada a la pàgina 107 del *Dietari*.

- (1937, gener) *Memòria de la Biblioteca Popular de Canet de Mar*. Anuari de Biblioteques Populars de 1936. Publicació referenciada a la pàgina 107 del *Dietari*.
- (1937, febrer) *Centenari de Pushkin 1837-1937. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de mar, febrer 1937. Guia de lectura referenciada a la pàgina 108 del *Dietari*.
- (1937, març) *Us heu fixat?* Butlletí AEB, any VII, núm. 1, març 1937, p. 4-5. Publicació referenciada a les pàgines 108-109 del *Dietari*.
- (1937, març) *Parlant de tot: la guerra i la Biblioteca Popular*. Butlletí AEB, any VII, núm. 1, març 1937. Publicació referenciada a les pàgines 109-110 del *Dietari*.
- (1937, abril) *Les biblioteques catalanes*. Nova Iberia, abril 1937, p. 111. Publicació referenciada a la pàgina 111 del *Dietari*.
- (1937, juny) *Algunes necessitats de rereguarda: alimentació, batalla de l'ou, defensa, sabó, sanitat. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, juny 1937. Guia de lectura referenciada a la pàgina 111 del *Dietari*.
- Pàg. 111
- (1937, juny) *Vint llibres escollits per als petits lectors. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, juliol 1937. Guia de lectura referenciada a la pàgina 112 del *Dietari*.
- (1937, agost) *La mar. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, agost 1937. Guia de lectura referenciada a la pàgina 112 del *Dietari*.
- (1937, octubre) *Rabindranath Tagore. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, octubre 1937. Guia de lectura referenciada a la pàgina 112 del *Dietari*.
- (1937, desembre) *Catalunya cultural durant l'any 1937: premis literaris concedits per la Generalitat: Creixells, Folguera, Maragall, Iglesias i Oller. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Sallent, desembre 1937. p. 114. Guia de lectura referenciada a la pàgina 114 del *Dietari*.
- (1938, gener) *1938: any nou, vida nova, lectures noves. Guia de lectura*. Biblioteca Popular

- de Canet de Mar, gener 1938. Guia de lectura referenciada a la pàgina 115 del *Dietari*.
- (1938, febrer) *Vint comèdies agradables per a representacions d'aficionats. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, febrer 1938. Guia de lectura referenciada a la pàgina 118 del *Dietari*.
- (1938, març) *Vint caràcters femenins novel·lats. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, març 1938. Guia de lectura referenciada a la pàgina 119 del *Dietari*.
- (1938, maig) *Epistolaris. Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, maig 1938. Guia de lectura referenciada a la pàgina 120 del *Dietari*.
- (1938, juny) *10 novel·les de guerra i 40 llibres nous (20 d'imaginació i 20 d'estudi). Guia de lectura*. Biblioteca Popular de Canet de Mar, juny 1938. Guia de lectura referenciada a la pàgina 124 del *Dietari*.
- (1938, juny) *Les guies de lectura*. Quaderns de Treball, núm. 7. Escola de Bibliotecàries. Barcelona, 1938. Serà publicat un fragment d'aquest treball al Boletín, nº 27, de gener-febrer-i març de 1939, a Buenos Aires. Publicació referenciada a les pàgines 115, 116, 118, 126 i 191 del *Dietari*.

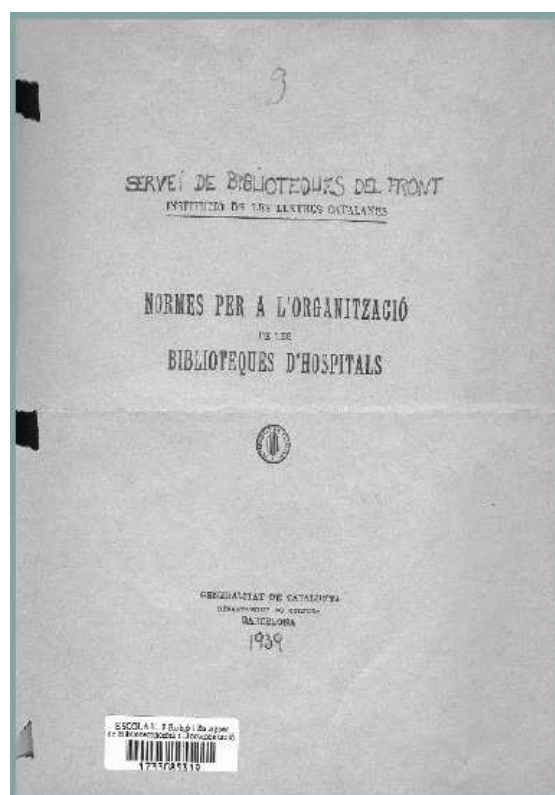

Imatge 6. Esborrany i publicació *Les guies de lectura*.
Quaderns de Treball, núm. 7.

(1938, juliol) *Llibres. Guia de Lectura*.
Biblioteca Popular de Canet de Mar,
juliol 1938. Guia de lectura referenciada
a la pàgina 127 del *Dietari*.

(1939) *Normes per a l'organització de
les biblioteques d'hospitals*. Barcelona,
Servei de Biblioteques al Front, 1939.
Publicació referenciada a la pàgina 142
del *Dietari*. Imatge 7.

(1939, setembre) *El Mundo de los Libros*.
Article no publicat. Havia de ser publicat a la
havia de portar la *Direcció femenina*, junt amb

revista *Juvenil*, del departament que
una historieta amb 36 escenes sobre el

Lazarillo. Treball referenciat a la pàgina 166 del *Dietari*.

(1939, octubre) *Imperio: Imperio español, voluntad de Imperio, figuras del Imperio. Guia de lectura*. Biblioteques O.J. Guia de lectura referenciada a la pàgina 168 del *Dietari*.

(1939, novembre) *Jose Antonio: su vida, su obra. Guia de lectura*. Biblioteques O. J. Guia de lectura referenciada a la pàgina 168 del *Dietari*.

(1939, novembre) *Literatura española del siglo de oro. Guia de lectura*. Biblioteques O. J. Guia de lectura referenciada a la pàgina 168 del *Dietari*.

(1939, novembre) *Normas de catalogación para el cuerpo de bibliotecarios de Organizaciones Juveniles*. No s'arriben a publicar. S'utilitzen per a la formació de nous bibliotecaris. Treball referenciat a la pàgina 168 del *Dietari*.

(1939, desembre) *Lista de obras sobre urología. Guia de lectura*. Biblioteca de la Facultat de Medicina, 1939. Guia de lectura referenciada a la pàgina 171 del *Dietari*.

(1940, febrer) *Anuari de les biblioteques de O. J de 1939*. Publicació referenciada a la pàgina 176 del *Dietari*.

(1940, febrer) *La mujer en la novela y en la vida, 10 mujeres con vida, 10 vidas de mujer. Guia de lectura*. Guia de lectura referenciada a la pàgina 176 del *Dietari*.

(1940, febrer) *Defensa de la clasificación decimal*. Article. Treball referenciat a les pàgines 176 i 191 del *Dietari*.

(1940, febrer) *El catálogo de conceptos*. Article. Treball referenciat a la pàgina 176 del *Dietari*.

(1940, març) Bibliografia mallorquina de revistes, encarregada pel senyor Llabrés. Treball referenciat a la pàgina 176 del *Dietari*.

(1940, març) *10 libros para flechas. Guia de lectura*. Impetu, nº 4, marzo 1940. Guia

publicada a la revista *Ímpetu* dels cadets de O.J. Referenciada a la pàgina 177 del *Dietari*.

(1940, març) *10 libros santos para Semana Santa*. Guia que s'havia de publicar a la revista *Ímpetu* per Setmana Santa, però que finalment va restar inèdita. Referenciada a la pàgina 177 del *Dietari*.

(1940, 13 d'abril) Article crític sobre un concert de guitarra a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 179 del *Dietari*.

(1940, 16 d'abril) Article crític sobre cinema a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 179 del *Dietari*.

(1940, 17 d'abril) *Faltan siete días... la Fiesta del Libro*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 179 del *Dietari*.

(1940, 17 d'abril) Article crític sobre “Magda” a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 179 del *Dietari*.

(1940, 18 d'abril) *El amor al libro*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 180 del *Dietari*.

(1940, entre el 18 i el 23 d'abril) Dues crítiques musicals a Solidaridad Nacional. Referenciades a la pàgina 180 del *Dietari*.

(1940, 23 d'abril) *Decíamos ayer...* Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 180 del *Dietari*.

(1940, 24 d'abril) *La utilidad del libro*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 180 del *Dietari*.

(1940, 25 d'abril) *La necesidad de leer*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 181 del *Dietari*.

- (1940, 26 d'abril) *Libros para niños*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 181 del *Dietari*.
- (1940, 1 de maig) *El velo pintado*. Article crític a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 181 del *Dietari*.
- (1940, 1 de maig) *La línea Sigfrido*. Article crític a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 181 del *Dietari*.
- (1940, 3 de maig) Article sobre la Fira el Llibre a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 181 del *Dietari*.
- (1940, 5 de maig) Dues crítiques musicals a Solidaridad Nacional. Referenciades a la pàgina 182 del *Dietari*.
- (1940, 7 de maig) *El bajel de la muerte*. Article crític sobre aquesta pel·lícula a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 182 del *Dietari*.
- (1940, 9 de maig) *Ojos inocentes*. Article crític a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 182 del *Dietari*.
- (1940, 15 de maig) Crítica sobre l'Anuari de biblioteques d'O.J, que va fer ella mateixa a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 182 del *Dietari*.
- (1940, 15 de maig) Dues crítiques musicals a Solidaridad Nacional. Referenciades a la pàgina 182 del *Dietari*.
- (1940, 16 de maig) Ressenya sobre l'Exposició bibliogràfica de Luis Vives a Solidaridad Nacional. Referenciada a la pàgina 182 del *Dietari*.
- (1940, 29 de maig) *El rey que rabió*. Crítica cinematogràfica a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 184 del *Dietari*.
- (1940, 30 de maig) *Ardid femenino*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 184 del *Dietari*.

- (1940, 9 de juny) *El primo Lohengrin*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 185 del *Dietari*.
- (1940, 18, 19 i 23 de juny) Tres crítiques curtes de cinema i una de teatre a Solidaridad Nacional. Referenciades a la pàgina 186 del *Dietari*.
- (1940, 30 de juny) Dues crítiques de cinema i una de teatre a Solidaridad Nacional. Referenciades a la pàgina 187 del *Dietari*.
- (1940, 6 de juliol) Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 187 del *Dietari*.
- (1940, 18 de juliol) Número extraordinari de Solidaridad Nacional sobre l'Imperi i l'expansió missional. Referenciat a la pàgina 187 del *Dietari*.
- (1940, 24 de juliol) *Bandera amarilla*. Article crític a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 187 del *Dietari*.
- (1940, 25 de juliol) *La florista de la reina*. Article crític a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 188 del *Dietari*.
- (1940, 28 de juliol) Noticiero. Crítica teatral Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 188 del *Dietari*.
- (1940, 1 d'agost) *Nocturno trágico*. Article crític a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 188 del *Dietari*.
- (1940, 2 d'agost) Article crític sobre la inauguració del Urquinaona a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 188 del *Dietari*.
- (1940, 22 d'agost) Article sobre Eivissa, escrit durant les vacances, publicat a Solidaridad Nacional. Reproduït també al Diari Local, d'Eivissa. Referenciat a les pàgines 188 i 191 del *Dietari*.

- (1940, 4 de setembre) *Vuelta atrás al reloj*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 189 del *Dietari*.
- (1940, setembre) *500 obras básicas de biblioteca española*. Catàleg presentat a un concurs de l'Estat. Treball referenciat a la pàgina 189 del *Dietari*.
- (1940, 3 d'octubre) Ressenya sobre la inauguració de la Biblioteca infantil de la Diputació a la Solidaridad Nacional. Referenciada a la pàgina 190 del *Dietari*.
- (1940, 13 d'octubre) Número extraordinari de Solidaridad Nacional sobre la Festa de la Raça, que tracta els almogàvers. Referenciat a la pàgina 190 del *Dietari*.
- (1940, 19, 21 i 23 d'octubre) Articles de crítica musical sobre 7 concerts a Solidaridad Nacional. Referenciats a la pàgina 191 del *Dietari*.
- (1940, 1, 5, 10 i 17 de novembre) Articles de crítica musical sobre 13 concerts a Solidaridad Nacional. Referenciats a la pàgina 191 del *Dietari*.
- (1940, 31 de desembre) *V Centenario: 1440-1940, la invención de la imprenta*. Article a Solidaridad Nacional. Referenciat a la pàgina 193 del *Dietari*.
- (1941, 1 de gener) Article sobre la vida musical l'any 1940, a Solidaridad Nacional. Referenciats a la pàgina 193 del *Dietari*.

5.6. Cronologia del període que comprèn el Dietari (1913-1940)

- 1913 Aurora Díaz Plaja neix el 7 d'agost a Barcelona.
 Als 3 o 4 anys comença a anar al col·legi.
- 1918 Girona. Recorda haver estat a dues escoles diferents.
 Envia tres dibuixos a la revista Pinocho i li publiquen.
- 1923 Marxa amb la seva família a Melilla. Primer estudia a un col·legi particular, després rep classes particulars d'un capellà i finalment ingressa a un col·legi de monges de

- l'ordre *La Divina Infantita*. Al cap d'un any torna amb la seva família a Girona. A l'escola comença a despuntar amb narracions literàries i dibuix.
- 1926 Lleida. Hi viu durant un hivern. No hi recorda gran cosa, a part d'alguns temes escolars.
- 1927 La seva família marxa a viure a Barcelona. Passa un mes a Sallent, a casa d'uns familiars. A Barcelona, entra a estudiar a l'Institut de Cultura de la Dona, on aprèn francès, anglès, dibuix i gimnàs.
- 1929 Assabentada de l'existència de l'Escola de Bibliotecàries prepara l'examen d'accés i comença la carrera.
- 1931 Es crea l'Agrupació d'Alumnes i Ex-alumnes de l'Escola de bibliotecàries, amb instal·lacions a l'Escola Industrial i es funda el butlletí de l'AEB. Aurora Díaz Plaja fa el disseny del logotip i comença a publicar articles al butlletí *AEB*.
Aurora Díaz Plaja s'apassiona per la carrera i mostra gran entusiasme per les excursions que es programen i les visites a les biblioteques populars.
- 1933 Realitza practiques a la Biblioteca de Catalunya.
A l'abril fa les pràctiques a la Biblioteca Popular de Sallent.
Al juny obté el títol de bibliotecària. Amb 20 anys la seva vocació és entrar a treballar a les biblioteques Populars. Però la seva família es trasllada a Palma de Mallorca i es veu obligada a demanar feina a la biblioteca de la Caixa de Palma de Mallorca.
Aprofita per visitar totes les biblioteques de l'illa i coneix el lul·lisme i Llull, figura a qui dedicarà guies de lectura i conferències posteriorment.
A Mallorca s'impregna de la vida cultural de la illa i col·labora amb diferents biblioteques. Hi coneix el Circulo Mallorquín, la Biblioteca i Arxiu de la Diputació i col·labora activament amb la Societat Arqueològica Lul·liana, catalogant els seus fons.
- 1934 Durant les vacances de nadal, de 1934 i 1935, visita Madrid i Toledo amb el seu germà Guillem. Durant el viatge, coneix la Biblioteca Nacional i la biblioteca del Ateneo.
Assisteix a la inauguració de dues noves biblioteques a Mallorca.

Durant la quinzena d'agost, marxa de vacances a Pineda i es reuneix amb les companyes de l'Escola de Bibliotecàries.

1935 Entre el 28 de desembre i el 5 de gener, viatja a París i a Brussel·les.

A mitjans d'any la família parla de tornar a Barcelona. Aurora pensa, llavors, en fer les oposicions per a les biblioteques populars, a desgrat de la família.

Al setembre marxa vuit dies de càmping i el 17 de setembre va a Barcelona a fer les oposicions, sense dir res al delegat de la biblioteca de la Caixa de Palma on encara hi treballa. Obté el número 6, d'entre 20 candidates que es presenten. Hi ha 14 places i pot escollir plaça a la Biblioteca Popular de Canet de Mar, que tria per no renunciar al mar. En arribar a Mallorca només ho diu als amics. Mentrestant el Butlletí Oficial fa ressò del nomenament i surt publicat a *L'Última Hora*, diari de Palma (09/1935).

El 4 de novembre entra a treballar amb molt ímpetu a la Biblioteca Popular de Canet de Mar com a bibliotecària auxiliar, sota la direcció de Maria Roca.

Al desembre, participa en la seva primera reunió de bibliotecàries, on es treballa la qüestió d'estadístiques d'usuaris.

1936 Per Pasqua visita la seva germana Mercè a Maó.

Aquest any, col·labora activament en el butlletí *AEB*, publicant un seguit d'articles titulats *Parlant de tot*.

1937 Durant la seva estada a la Biblioteca Popular de Canet de Mar, publica nombroses guies de lectura i articles al butlletí *AEB*.

Quan al febrer de 1937 es publica el decret convocant les places del Servei de Biblioteques del Front, Aurora s'hi sent atreta, però no s'hi presenta per no disgustar el seu pare.

El 12 de desembre fa de directora escènica d'una obra de teatre interpretada per adolescents a la biblioteca de Vallgorguina.

El 23 de desembre, durant la segona reunió de bibliotecàries en la que hi participa, proposa un intercanvi de bibliotecàries per a treballar en diverses biblioteques i intercanviar opinions. La proposta no té gaire èxit, però en Jordi Rubió li proposa visitar altres biblioteques i fa una estada de 8 dies a Sallent i més endavant 8 dies més a Figueres per a col·laborar en la reforma de la biblioteca.

- 1938 El dia 15 de gener realitza una conferència a l'Escola de Bibliotecàries per a les alumnes del tercer curs, sobre les guies de lectura, a petició de Jordi Rubió. El resultat d'aquesta conferència l'adapta per presentar-ho en el seu treball *Les guies de lectura*, que serà publicat als Quaderns de Treball, núm. 7 de l'Escola de Bibliotecàries.
- Es comença a notar la falta de joventut entre els lectors, cada dia marxen noves quintes cap al front. El maig dedica una guia als soldats que demanen models de cartes. També fa el seu primer viatge amb el bibliobús, per tota la costa fins a Portbou. Quan torna, decideix convèncer a la família del seu desig de treballar en el Servei per als Hospitals de Sang i hi presenta la instància.
- Al juliol surt el seu nomenament i a l'agost comença els seus viatges, visitant els hospitals. Hi recorrerà tres itineraris diferents amb el bibliobús, visitant els diferents hospitals de rereguarda.
- A petició del senyor Rubió redacta unes Normes per a l'organització de les Biblioteques d'Hospitals.
- A darreries del desembre de l'any 1938 va a l'hospital d'Igualada a organitzar la biblioteca. Durant aquest període s'interessa molt pel tema de la biblioteràpia. Hi recull força apunts d'un es conferències impartides pel doctor Moragues i el doctor Riba.
- 1939 El gener de 1939, amb l'avanç de les tropes nacionals, s'interrompen els viatges en bibliobús.
- Des d'Anglaterra, mrs. Robert del *Book Trolley*, els demana un report del treball fet.
- Per aprofitar la inactivitat es matricula per estudiar tres idiomes (anglès, italià i alemany), però aviat es suspensen els cursos.
- El 26 de gener les tropes nacionals ocupen Barcelona.
- Al febrer es presenta a la Delegació del Ministeri d'Educació Nacional per a la depuració general i s'ofereix per treball voluntari en biblioteques. Tanmateix les biblioteques romanen tancades.
- Aquests dies de desorientació es reuneix amb companys de professió per anar fent conferències professionals i literàries. Ella fa una conferència sobre Don Joan, sobre qui havia fet una bibliografia.
- Al març continuen sense saber què passarà. El senyor Rubió és destituït del seu càrrec. Mentrestant Aurora realitza una segona conferència, aquesta sobre Ramon Lull. Per

entretenir-se, davant la incertesa, també tradueix *Salomé* d'Oscar Wilde al castellà, tot i que més tard s'adonà que ja estava traduït.

Aurora explica que la inactivitat la fa despertar com a dona i el 4 d'abril es promet amb en Carles. El dia 13 se'n va a Mallorca a arreglar les terres. Allà en Llabrés li ofereix fer una bibliografia per al seu pare.

Al maig, comença a treballar voluntàriament a les biblioteques de les *Organizaciones Juveniles*. El 27 de juliol participa en la inauguració d'una biblioteca de l'O.J. Ella fa una guia sobre el moviment, hi col·labora en la depuració d'una biblioteca roja per obrir-ne una altra de districte i prepara les de campaments. Es centra més en aquesta tasca que en el festeig i té renyines amb en Carles.

Amb motiu de la promesa d'un sou a O. J. I per fugir del festeig, a l'agost se'n va a fer un viatge, pel nord d'Espanya: la Ruta de la Guerra organitzada pel Foment de Turisme.

Al setembre escriu un article per a la revista *Juvenil*, titulat "El mundo de los libros", que no arriba a ésser publicat, tot i que li afegeixen paràgrafs polítics. També havien de sortir a la mateixa revista 36 vinyetes seves sobre el *Lazarillo* que no van veure la llum.

Al novembre, continua fent guies de lectura i redacta les *Normas de catalogación para el cuerpo de bibliotecarios de Organizaciones Juveniles*.

Després d'haver cobrat tres mesos, li retiren el sou. Comença a compaginar, llavors, el treball voluntari a les biblioteques d'O.J. amb la feina de matins a la Biblioteca de la Facultat de Medicina.

Al desembre del 1939 ajuda a organitzar dues biblioteques d'O.J. més.

A la biblioteca de la Facultat de Medicina se n'adona de com funcionen les biblioteques de l'Estat, que no utilitzen la Classificació Decimal ni s'interessen pels lectors. Hi cataloga i elabora les estadístiques d'usuaris d'aquest any. Veient que no obtindria plaça per a treballar-hi, perquè ni tan sols s'ha creat, el 23 de desembre, s'acomiada.

A finals de desembre, el diari *Solidaridad Nacional* encarrega una classificació per arxivar articles al seu germà Guillem. Aurora li ha de corregir i després d'això la contracten per 4 mesos per encarregar-se de l'arxiu de *Solidaridad Nacional*. Comença a treballar-hi l'última setmana de desembre.

1940 El 29 de gener mor el seu pare i descarta la idea d'anar-se'n a Buenos Aires en viatge

d'estudis per 2 o 3 anys.

Al març li donen permís per formar una biblioteca de consulta a la *Soli*.

Durant la Setmana Santa, marxa 8 dies de vacances a Menorca i comença a escriure la seva memòria professional.

A l'abril es convoquen places d'auxiliar i s'hi presenta. A *Solidaridad Nacional* comença a fer crítiques musicals, de cinema, d'espectacles i alguns articles.

El 26 de maig és anomenada bibliotecària interina de la *Junta de Museus d'Art*, on comença a treballar a partir de l'1 de juny. El 29 s'acomiada de les *O. J.*, amb la sensació que ha fet una feina grisa absurda amb una tècnica excessivament ortodoxa i molesta la Núria que l'ha omès en la confecció de l'anuari.

L'1 de juny comença a compaginar el treball a la biblioteca especialitzada en art de la Junta de Museus, al Poble Espanyol, amb el seu treball a *Solidaridad Nacional*, com articulista i responsable de l'arxiu. Comença també a redactar un catàleg de 500 obres per a un concurs de l'Estat al qual li interessa concorre-hi, aprofitant les hores lliures de després de dinar.

El 4 d'agost comença vacances i marxa a Eivissa, passant València. Passa també uns dies a Formentera i uns altres a Palma.

El 4 de setembre es reincorpora al treball amb energies renovades. Comença l'horari de nit a *Solidaridad Nacional*.

Quan a l'octubre s'inaugura la Biblioteca Infantil de la Diputació s'hi ofereix per fer treball voluntari amb Lluïsa Rivas.

A finals de novembre comença unes cròniques setmanals per aplegar les petites notes de crítica que van quedant relegades quan no hi ha prou paper per publicar a *Solidaridad Nacional*.

6. Proposta de continuació de la línia de treball

En iniciar aquest treball vaig començar amb una idea completament diferent de la que tinc ara. Anava completament desorientada en la millor manera d'abordar un document d'arxiu i, més concretament, unes memòries. A poc a poc, he anat descobrint com fer una aproximació adient i comprenent l'envergadura de la tasca. Coincideixo ara amb la professora Maria Elvira, que em va dir que per fer un treball ben fet cal començar per la transcripció del document. La digitalització, la transcripció i l'anàlisi, però, requereixen més temps del que jo mateixa vaig considerar en un principi. Per sort, gràcies al bon assessorament de la meva tutora, m'he anat

concentrant en uns objectius realistes i viables tenint en compte la limitació de temps i la càrrega de treball i he assolit els objectius proposats. Tanmateix, aquest treball representa un primer tractament del primer dietari professional d'Aurora Díaz Plaja i, per tal de treure'n profit, caldria continuar treballant-hi.

Havent pensat en els següents passos que emprendria, en cas de disposar de més temps, proposaria continuar amb la següent línia de treball:

- Fer el mateix tractament amb el segon dietari per conèixer més sobre la producció de l'autora i completar amb més detall la seva biografia.
- Un cop fet això, proposaria cercar i identificar en el fons personal tots els documents i publicacions esmentades, contextualitzades cronològicament als *Dietaris*, per tal de contrastar dades, autoria i ubicar-los al seu lloc corresponent dins el conjunt de documents del fons. Amb aquest pas es pot anar perfilant l'organització interna del fons i ordenar documents, com per exemple, agrupant tota la correspondència entre Aurora Díaz Plaja i el Jordi Rubió amb un ordre cronològic.
- A continuació, per cadascun d'aquests documents es podria fer la descripció arxivística corresponent, d'acord amb a la NODAC, incorporant la informació de context obtinguda amb els *Dietaris*. Aquesta informació, clar, seria susceptible de ser modificada en el cas que, en contrastar-la amb altres fonts d'informació, fos necessari.
- Relacionar aquests documents, dels que disposem d'una informació clara del context de creació, amb altres de similars per establir les diferents sèries, tenint en compte el seu context de creació i respectant la lògica interna del fons. Un cop establertes les sèries principals, crec que ja es podria començar a perfilar el quadre de classificació de l'arxiu personal i organitzar els documents en base aquest.

Finalment, crec que seria necessari acompanyar tota aquesta feina, d'una tasca paral·lela de recerca en altres fonts d'informació conegudes sobre Aurora Díaz Plaja. Seria part interessant de la investigació, establir noves relacions entre els documents del fons personal d'Aurora Díaz Plaja i altres documents recollits en altres fons com, per exemple, el del Servei de les Biblioteques al Front de la Biblioteca de Catalunya. Amb aquesta tasca investigadora, potser

podríem omplir buits d'informació, com per exemple, qui eren les persones que foren esmentades en el *Dietari* i no coneixem.

7. Bibliografia

7.1. Bibliografia general

Amelang, James S. (2005). Presentación. *Cultura Escrita & Sociedad*, n. ° 1, 2005, p. 17-18.

Andreu Dauí, Jordi; Cruellas i Serra, Rosa M.; Elvira i Silleras, Maria (2003). “La documentació personal com a eina docent: ensenyar i aprendre amb els fons personals”. *Lligall*, núm. 21, 2003, p. 233-274. Accessible també en línia a: <<http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/55210/1/560127.pdf>> [Consulta: 02/02/2015].

Biblioteca de Catalunya; CBUC; Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (2013). *Estàndards de digitalització: requeriments mínims*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya; Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC); Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. Barcelona, 2013. Disponible a: <<http://www.cobdc.org/publica/normativa/estandardsRM.pdf>> [Consulta:13/05/2015].

Cardona, Giorgio Raimondo (1994). *Antropología de la escritura*. Barcelona: Gedisa, p. 95-96.

Ciappelli, Giovanni (2005). “¿Existe una línea maestra en el estudio de la autobiografía?”. *Cultura Escrita & Sociedad*, n. ° 1, 2005, p.52-57.

Curbet Hereu, Jordi (2012). “Una experiència en difusió del patrimoni memorialístic a l'Arxiu Municipal de Palafrugell: el dietari d'Irene Rocas, de Llofriu (1861-1947)”. En: Jané, Oscar; Miralles, Eulàlia; Fernàndez, Ignasi (eds.). *Memòria personal: una altra manera de llegir la història*. Monografies Manuscrits; 8. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2013. Accessible també en línia: <https://ddd.uab.cat/pub/llobres/2013/112458/memper_a2013.pdf> [Consulta: 02/02/2015].

Escobedo, Joana (2004). “Los caminos de la memoria. Archivos personales”. En: Martín Abad, Julian; Romero Tobar, Leonardo; Iglesias, Nieves (coord.). *Seminario de archivos personales*. Madrid: Biblioteca Nacional, 2006, p. 55-79.

- Espinosa Ramírez, Antonio Bernardo (1995). “Los archivos personales: metodología para su planificación”. En: Ruiz Rodríguez, Antonio Angel (ed.). *Manual de arxivística*. Madrid: Síntesis, 1995, p. 263-280.
- Fernández Trabal, Josep (2009). “Els arxius personals i patrimonials”. *Dovella*, núm. 99, 2009, p. 19-24. Accessible també en línia a: <http://www.raco.cat/index.php/Dovella/article/view/201271/268815>. [Consulta: 02/02/2015].
- Galiana Chacón, Juan P. (2004). “De los archivos personales, sus características y su tratamiento técnico”. En: Martín Abad, Julian; Romero Tobar, Leonardo; Iglesias, Nieves (coord.). *Seminario de archivos personales*. Madrid: Biblioteca Nacional, 2006, p. 17-28.
- Huici Urmeneta, Vicente (2002). “Diarios y dietarios: una formalización del imaginario cotidiano”. *BiTARTE: Revista cuatrimestral de humanidades*, núm. 22, (diciembre 2002). Accessible també en línia: <http://www.uned.es/cabergara/ppropias/vhuici/dyd.htm> [Consulta: 02/06/2015]
- International Council on Archives. *ISDIAH: Norma internacional para describir instituciones que custodian fondos de archivo*. 1.ª ed. Paris: International Council on Archives, 2008. 106 p. http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDIAH_ESP.pdf [Consulta: 02/06/2015]
- International Council on Archives. *ISSAR (CPF): Norma internacional sobre los Registros de Autoridad relativos a Instituciones, Personas y Familias*. 2.ª ed. Madrid: Ministerio de Cultura, Secretaría General Técnica, 2004. 95 p. Disponible a: <http://www.mcu.es/archivos/docs/isaar.pdf> [Consulta: 02/06/2015]
- International Council on Archives. *ISAD (G): Norma internacional general de descripción archivística*. 2.ª ed. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2000. Disponible a: <http://www.ica.org/10207/standards/isadg-general-international-standard-archival-description-second-edition.html> [Consulta: 02/06/2015]
- Leujene, Ph (1994). *El pacto autobiográfico y otros estudios*. Madrid: Megazul-Endymion, 1994.
- Mandingorra Llavata, Mª Luz (2002). “La configuración de la identidad privada: diarios y libros de memoirs en la baja Edad Media”. *Historia. Instituciones. Documentos*, nº 29, 2002, p. 217-236.
- Miralles Jori, Eulàlia (2003). “La visió dels ciutadans: els dietaris personals”. *Barcelona quaderns d'història*, 2003, núm. 9, p. 207-232. Accessible també en línia a:

<<http://raco.cat/index.php/BCNQuadernsHistoria/article/view/105563/171518>>

[Consulta: 02/02/2015]

Navarro, Diego (2012). “Temps de memòria, contextos d'arxiu”. *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 28 (juny, 2012).

<<http://bid.ub.edu/28/navarro1.htm>> [Consulta: 19/04/2015].

Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC) 2007. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, D.L. 2007. 287 p. (Arxivística i gestió documental. Eines;1). ISBN 84-393-7445-9. Disponible a: <http://cultura.gencat.cat/web/.content/dgpc/arxius_despublicada/norma_de_descripcio_arxivistica_de_catalunya/arxius/nodac.pdf> [Consulta: 19/04/2015].

Norma para la elaboración de puntos de acceso normalizados de Instituciones, personas, familias, lugares y materias en el sistema de descripción archivística de los archivos estatales 2010. [Madrid]: Ministerio de Cultura, Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas, Subdirección General de los Archivos Estatales, 2010. Disponible a: <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/recursos-profesionales/normas-archivisticas/Norma_puntos_acceso2010.pdf> [Consulta: 19/04/2015].

Puertas Moya, Francisco Ernesto (2003). *La escritura autobiográfica en el fin del siglo XIX: el ciclo novelístico de Pío Cid considerado como autoficción de Angel Ganivet*. La Rioja: Universidad de la Rioja, Servicio de publicaciones, 2003. També accessible en línia a: <<http://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=148>> [Consulta: 19/04/2015].

Roggero, Marina (2005). “El universo de los ego-documentos”. *Cultura Escrita & Sociedad*, n.º 1, 2005, p. 106-109.

Rojo, Aurora (1997). “Los documentos personales en las investigación sociológica: historias de vida, relatos, biografías, autobiografías. Su diferenciación y pertinencia”. *Revista General de Información y Documentación*, vol. 7, nº 2, 1997, p. 385-395.

Rucio Zamorano, Maria José (2004). “Los archivos personales: la incorporación a las bibliotecas y su control técnico bibliotecario”. En: Martín Abad, Julian; Romero Tobar, Leonardo; Iglesias, Nieves (coord.). *Seminario de archivos personales*. Madrid: Biblioteca Nacional, 2006, p. 135-144.

Schulze, Winfried (2005). “Sobre el significado de los ego-documentos para la investigación de la Edad Moderna”. *Cultura Escrita & Sociedad*, n.º 1, 2005, p. 110-113.

7.2. Bibliografia sobre Aurora Díaz Plaja

- Aloy, Josep M^a (1998) “L'Origen i la història de la biblioteca infantil catalana: conversa amb Aurora Díaz-Plaja, Teresa Rovira i Concepció Carreras”. *Faristol*, núm. 31 (setembre 1998), p. 18-27.
- Aloy, Josep M^a (2013) “Aurora Díaz Plaja, una bibliotecària destacada”. *Mascaró de proa* [bloc en línia] Disponible a: <<http://mascarodeproa.blogspot.com.es/2013/02/aurora-diaz-plaja-una-bibliotecaria.html>> [Consultat: 5/02/2015].
- “Aurora Díaz-Plaja Contestí: bibliotecària, escriptora, traductora”. *Diccionari Biogràfic de Dones*. Disponible a: <http://www.dbd.cat/index.php?option=com_biografies&view=biografia&id=2044> [Consulta: 19/04/2015].
- “Aurora Diaz Plaja: en el recuerdo”. Disponible a: <<http://recursos.fgsr.es/aurora/aurora.htm>> [Consulta: 19/04/2015].
- “Aurora Díaz Plaja. Escritora, crítica literaria y bibliotecaria”. En: *CLIJ. Cuadernos de Literatura infantil y juvenil*, 1993, nº56, p. 22-24. Disponible en línia: <<http://prensahistorica.mcu.es/es/consulta/registro.cmd?id=1008453>> [Consultat: 06/04/2015].
- “Aurora Díaz Plaja”. *Escritoras.com*. Disponible a: <<http://escritoras.com/escritoras/Aurora-Diaz-Plaja>> [Consulta: 19/04/2015].
- “Aurora Díaz-Plaja i Contestí”. *Enciclopèdia.cat*. Disponible a: <<http://www.enciclopedia.cat/enciclop%C3%A8dies/gran-enciclop%C3%A8dia-catalana/EC-GEC-0022439.xml#.UmfWyfm-30s>> [Consulta: 19/04/2015].
- “Aurora Díaz-Plaja: He leído para hacer leer”. *Primeras noticias. Literatura infantil y juvenil* Año XIX, Nº 146 (febrero 1997), p. 10-12 : il. fot.
- Balanzó, Beatriz de. (1992). “Il·lusió per la lectura: Aurora Díaz Plaja, més de cinquanta anys de bibliotecària i quaranta de periodista”. En: *Cronica d'Ensenyament*, 1992, nº 50, p. 42-43.
- Blanch, Teresa (1996). “Aurora Díaz-Plaja, la passió per fer llegir”. *Faristol*, núm. 26 (novembre 1996), p. 13.
- Canalias Pons, Joana (2014). *Estudi d'un fons personal: Aurora Díaz Plaja: Inventari del fons dipositat a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona pels familiars d'Aurora Díaz Plaja*. [Treball de Grau d'Informació i Documentació] Barcelona: Universitat de Barcelona, 2014.
- Carbó, Joaquim (2003). “L'empenta 'Aurora Díaz-Plaja: A la memòria d'una persona que va

- dedicar la vida als llibres infantils”. *Avui*, dissabte 13 de desembre del 2003.
- CRAI Biblioteca del Campus de Mundet. *Exposició “Dues dames de la Literatura infantil: Aurora Díaz Plaja & Joana Raspall”*. (10-09-2013). Universitat de Barcelona: Centre de Recursos per a l’Aprenentatge i la Investigació. Disponible a: http://www.bib.ub.edu/eines/arxiu-noticies/?tx_mininews_pi1%5BshowUid%5D=1399&cHash=5f78ce4ea4 [Consulta: 19/04/2015].
- Cugueró Conchello, Maria; M. Teresa Boada i Vilallonga; Vicenç Allué i Blach: *El Servei de Biblioteques del Front 1936-1939*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1995. Quaderns de Treball 14.
- Díaz-Plaja, Ana (2013). “Aurora Díaz Plaja, tia i amiga”. *Mirades*, 369, maig- juny 13, p. 71-73.
- Díaz Plaja, Aurora (1977). “Doble professió”. *Butlletí de l'Associació de Bibliotecàries* [s.l.] : Col·legi Oficial de Bibliotecaris - Documentalistes de Catalunya, 1977: Núm.: extraordinari, any III, p. 22-24. Disponible en línia: <http://raco.cat/index.php/ButlletiBibliotecaries/article/view/73866/85663> [Consulta: 19/04/2015].
- “Díaz Plaja, Aurora”. *Institució de Lletres Catalanes*. Disponible a: <http://www.lletrescatalanes.cat/ca/index-d-autors/item/diaz-plaja-aurora> [Consulta: 19/04/2015].
- Facultat de Biblioteconomia i Documentació. *Exposició “Aurora díaz Plaja: Llegir per fer llegir”*. Disponible a: <http://www.ub.edu/biblio/exposicions/exposicio-aurora-diaz-plaja-llegir-per-fer-llegir.html> [Consulta: 19/04/2015].
- Facultat de Biblioteconomia i Documentació. *Aurora Díaz Plaja: Llegir per fer llegir*. [fulletó]. Universitat de Barcelona: maig - juny 2013. Disponible a: http://www.ub.edu/biblio/docs/exposicions/Full%20volant_Exposicio%20ADP.pdf [Consulta: 19/04/2015].
- Facultat de Biblioteconomia i Documentació. *Aurora Díaz Plaja: Llegir per fer llegir*. Disponible a: <http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/43763/6/ADP.pdf> [Consulta: 19/04/2015].
- Figuerola; Mercedes (1991). “En primera persona: Aurora Díaz Plaja”. *Educación y biblioteca*, n. 6 (1991), p. 22. Disponible en línia: http://gredos.usal.es/jspui/bitstream/10366/113471/1/EB02_N006_P22.pdf [Consulta: 19/04/2015].
- García Rojas, Eduardo. “Sí, en recuerdo a Fernando Díaz Plaja”. *El escobillón: El blog de la*

- cultura por Eduardo García Rojas*, 11 de novembre de 2011. Disponible a:
<<http://www.elescobillon.com/2012/11/si-un-recuerdo-a-fernando-diaz-plaja/>>
[Consulta: 02/06/2015]
- Gil, Emili. “Aurora Díaz Plaja”. *AELC, Escriptors en llengua catalana*. Disponible a:
<<http://www.escriptors.cat/autors/diazplajaa/>> [Consulta: 02/06/2015].
- Losantos, Marga. “Aurora Díaz Plaja al Servei de Biblioteques del Front”. Blog de la Biblioteca de Catalunya. Disponible a: <<http://www.bnc.cat/El-Blog-de-la-BC/Aurora-Diaz-Plaja-al-Servei-de-Biblioteques-del-Front>> [Consulta: 07/04/2015].
- Mañà, Teresa (2013). “Aurora Díaz Plaja i Joana Raspall: celebració del centenari”. *Serra d'Or*, n. 612, 07/2013. Disponible a:
<<http://bd.ub.edu/pub/mana/sites/bd.ub.edu.pub.mana/files/SD%20j-a%202013%20ma%C3%B1%C3%A0.pdf>> [Consulta: 07/04/2015].
- Mañà, Teresa (2013). “Glossa d'Aurora Díaz-Plaja (1913-2003)”. *V Congrés de Literatura Infantil i Juvenil Catalana: Història i ficció històrica per a infants i joves. 19 i 20 d'octubre de 2013*. Barcelona: AELC, 2014.
- Mir, Lourdes. “Siempre, para hacer leer: Aurora Díaz Plaja, autora, bibliotecaria y periodista. En: *Primeras Noticias*, 1993, nº 119, p. 45-50.
- Mora Villarejo, Luisa (1993). “En primera persona: ¡Que viva Aurora!”. *Educación y biblioteca*, año 5, n. 39 (1993), p. 9.
- Salaberria, Ramón (2004). “Aurora Díaz Plaja, bibliotecaria en el frente”. *Educación y biblioteca*, n. 139 (2004), p. 42-43. Disponible en línia:
<http://gredos.usal.es/jspui/bitstream/10366/119037/1/EB16_N139_P42-43.pdf>
[Consulta: 19/04/2015].
- Vall, Aurora (2015). “Aurora Díaz-Plaja, un silenci massa llarg”. *Faristol*, núm 81, maig 2015.
- Vallverdú i Aixalà, Josep (2004). *Aurora Díaz-Plaja (1913-2003). Necrologies*. Estudis Romànics [s.l.]: Institut d'Estudis Catalans, 2004 2013-9500 2005: 27, p. 614-615.
- Vázquez Sánchez, Amparo (2012). “Tres españolas en la LIJ”. Barcelona : Centro de Comunicación y Pedagogía. En: *Primeras noticias : revista de literatura*, 232, 2008, p. 49-54.
- Ventura, Núria. “Aurora Díaz Plaja: una entusiasta de les biblioteques i del llibre infantil”. *Bibliosfera*. Diputació de Barcelona. (juny de 2013). [Consultat: 6 de febrer de 2014].
Disponible a:
<<http://www.diba.cat/web/butlletins/butlleti/-/butlletidigital/detallIndex/BIBLIO/61/287>>

78?controlPanelCategory=portlet_BoletinPrensa_WAR_BoletinPrensaportlet>

[Consulta: 07/04/2015].

Ulsamer, Duna (2013). *Retrats: Aurora Díaz Plaja*. Barcelona: Associació d'escriptors en llengua catalana, 2003.

8. Annexos

8.1. Digitalitzacions

Veure fitxers adjunts a l'USB.

S'incorporen totes les digitalitzacions originals en format tiff i les còpies d'aquelles pàgines que s'han hagut d'invertir per a poder llegir-les correctament sense cap programari especial.

Cal esmentar que les còpies, en ésser capgirades, han patit una modificació respecte a l'original, augmentant de mida d'arxiu, per això, tot i que no han perdut qualitat d'imatge, s'adjunten els originals sense tractar.

8.2. Transcripció

Veure fitxers adjunts a l'USB.

S'inclou un arxiu en format obert odt (Libre Office) i una còpia en PDF, que permet utilitzar la funció Ctrl+F per cercar fàcilment paraules dins el text.